

^ KÜR D xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır H.Əliyev

DIPLOMAT

www.Diplomata-kurdi.com

№ 18 (217) 27 May, Gulan- 2 İyun, Heziran sal 2013
Ji meha şubatê sala 2003-a tê weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û sîyasî

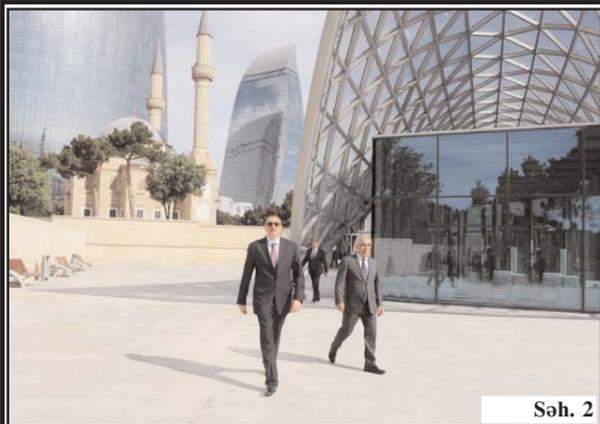
Qiyməti: 40 qəpik
Hêjaye:

**Bilirsən, nə etmiş kürdlər bir zaman?
Qurtarmış İslamı çox ağır dardan!**

**Qədim Avropanın xaçpərəstləri,
Yüz illər sındırmış göy məscidləri.**

**Müsəlman keçmişin öyrənsə əgər,
Kürdün dərgahına daim baş əyər.**

Səbähəddin Eloğlu

Səh. 2

**İlham Əliyev Dağüstü parkda
yenidənqurmada sonra
yaradılmış şəraitlə tanış olmuşdur**

Səh. 9

**Barzanî: Divê
Ocalan azad be**

Səh. 10

**37 saliya şoreşa
Gulanê pîroz be**

Səh. 4

**Кишанак присоединится к
делегации BDP в Имрали**

Səh. 8

**"Xebata Barzaniyan ji
bo hemû Kurdistanê bû"**

Səh.8

**"Em dixwazin Amerika
piştevaniya çareseriyê bike"**

Səh.7

**Divê Kurd fersendan
bi kar bînin**

**Ji konfaranse Lozanê û Paxta Sadabadê,
pêvajoya qatkirina Kurdistanê**

Səh. 12

Курды - это суперэтнос

Səh. 15

**Bərzani kürdlərə xəbərdarlıq etdi:
Ərbil razılaşmasına əməl edin!**

Səh. 14

Çukruca'da karakollara karşı yürüyüş

Səh. 4

BDP требует новой Конституции

Səh. 14

**Yeni qanun, yoxsa Ermənistanda
yezidi kürdlərə doğmaq yasağı?**

Səh. 3

Səh. 7

Bizava Partiya Kurdistanê

Səh. 9

**PKK li Hewlêrê kampanya
îmzeyan didomîne**

Səh. 8

**6.Şandeya BDP a ku wê
biçe İmrالیyê diyar bû**

Səh. 10

**"Em êdî naxwazin dayikên
kurd û tirk bigirîn"**

Bildirildi ki, parkda müasir şalələ kompleksi yaradılmış, işıqlandırma sistemi qurulmuş, istirahət üçün lazımı şərait təmin edilmişdir.

Sonra Azərbaycan Prezidenti Dağüstü parkda tikilmiş İstiqlal Muzeyi ilə tanış oldu. İstiqlal Muzeyi dövlətimizin başçısının 2011-ci il 2 avqust

İlham Əliyev Dağüstü parkda yenidənqurmada sonra yaradılmış şəraitlə tanış olmuşdur

tarixli Sərəncamı əsasında tikilmişdir.

Prezident İlham Əliyev sonra Dağüstü parkdan Bakının mənzərəsini seyr etdi.

Məlumat verildi ki, Dağüstü parkda inşa olunmuş 600 yerlik kafedə müştərilərə yüksək xidmət göstəriləcəkdir. Bina yuxarı mərtəbəsindən paytaxt Bakının və Xəzərin mənzərəsini müşahidə etmək mümkündür.

Dövlət başçısı kafedə yaradılmış şəraitlə maraqlandı, binadan ətrafı seyr etdi.

İlham Əliyev Bakıda Ağ Şəhər bulvarının təməlqoyma mərasimində iştirak etmişdir

Bakıda Ağ Şəhər bulvarının təməli qoyulmuşdur.

Prezident İlham Əliyev tədbirdə iştirak etmişdir.

bulvarı Dənizkənarı Milli Parkın ən gözəl yerlərindən birinə çevriləcəkdir. Burada dənizkənarı piyada yolları salınacaq,

Ağ Şəhər bulvarı Dənizkənarı Milli Parkın genişləndirilməsi ilə əlaqədar Prezident İlham Əliyevin tapşırıqlarına əsasən görülən işlərin davamı olaraq salınacaqdır.

Əvvəlcə dövlətimizin başçısına ərazidə aparılacaq tikinti işləri barədə məlumat verildi. Prezident İlham Əliyev Ağ Şəhər bulvarının təməlini qoydu.

Azərbaycan Prezidentinə görüləcək işlər barədə məlumat verildi. Bildirildi ki, Ağ Şəhər

yaşillıq zonaları yaradılacaq, sahilbərkitmə işləri aparılacaqdır. İnsanların təhlükəsizliyini və hərəkətin rahatlığını təmin etmək üçün piyada keçidləri inşa ediləcəkdir.

Bu nəhəng istirahət mərkəzi sürətlə genişlənən və müasirləşən Bakının ümumi mənzərəsini daha da gözəlləşdirəcəkdir. Prezident İlham Əliyev görüləcək işlərlə bağlı tapşırıq və tövsiyələrini verdi.

president.az

MEHRİBAN ƏLİYEVA FRANSA SENATININ SƏDRİ JAN-PIYER BEL İLƏ GÖRÜŞÜB

Azərbaycanın birinci xanımı, Milli Məclisin Azərbaycan-Fransa parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri Mehriban Əliyeva Fransaya səfəri çərçivəsində mayın 23-də Fransa Senatının sədri Jan-Piyer Bel ilə görüşüb.

Jan-Piyer Bel Mehriban Əliyevanın Fransa-Azərbaycan münasibətlərinin inkişafındakı müstəsna rolunu qeyd etdi. Onu Fransanın həqiqi dostu adlandıran Jan-Piyer Bel Fransa mədəniyyətinin Azərbaycanı tanıdığına görə Mehriban Əliyevaya minnətdarlığını bildirdi. Fransa senatının sədri ölkələrimizin bütün

sahələrdə əməkdaşlığının inkişaf etdiyini vurğuladı, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq

Qarabağ münaqişəsinin nizamlanmasında parlament diplomatiyasının önəmini vurğuladı. Mehriban Əliyeva Fransanın Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həllinə yönələn səylərini yüksək qiymətləndirdi.

Parlamentlərarası əlaqələrin bundan sonra da inkişaf edəcəyinə əminliyini vurğulayan Mehriban Əliyeva Fransa Senatında ölkəmizin dostlarının sayının artacağına inandığını qeyd etdi.

Dövlət başçısı Azərbaycan ilə Avropa təsisatları arasında əməkdaşlığın uğurla inkişaf etdiyini və yaxşı nəticələr əldə olunduğunu vurğuladı.

Prezident İlham Əliyev tərəfdaşlıq əlaqələrimizin gələcəkdə daha da genişləndirilməsi üçün imkanları müəyyənləməyin önəmini qeyd etdi.

Dövlətimizin başçısı Avropa Parlamentinin xarici əlaqələr komitəsinin sədri Elmar Brokun ölkəmizə səfərinin Azərbaycan ilə Avropa təsisatları arasında əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsi işinə xidmət edəcəyinə ümidvar olduğunu bildirdi.

Avropa Parlamentinin xarici əlaqələr komitəsinin sədri Elmar Brok təmsil etdiyi qurumun Azərbaycan ilə əməkdaşlığın genişləndirilməsində maraqlı olduğunu dedi.

Ölkəmiz ilə Avropa təsisatları

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mayın 26-da Avropa Şurası Parlament Assambleyasının prezidenti Jan-Klod Minyonun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

Bövlətimizin başçısı Azərbaycan ilə Avropa Şurası Parlament Assambleyası arasında uğurlu əməkdaşlığın həyata keçirildiyini vurğulayaraq qarşılıqlı səfərlərin və görüşlərin əlaqələrimizin genişlənməsi işində rolunu qeyd edib. Prezident İlham Əliyev Avropa Şurası Parlament Assambleyasının prezidenti Jan-Klod Minyonun ölkəmizə səfərinin

Prezident İlham Əliyev Avropa Parlamentinin xarici əlaqələr komitəsinin sədri Elmar Broku qəbul etmişdir

arasında əlaqələrə toxunan Avropa Parlamenti arasında Elmar Brok "Şərq tərəfdaşlığı" əməkdaşlığının hazırkı vəziyyəti

Proqramı çərçivəsində əməkdaşlığın əhəmiyyətini vurğuladı.

Görüşdə Azərbaycan ilə

və perspektivləri ilə bağlı məsələlər ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparıldı.

Prezident İlham Əliyev AŞPA prezidentinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

əməkdaşlığımızın perspektivləri ilə bağlı məsələlərin müzakirəsi üçün yaxşı imkan yaradacağına əminliyini bildirib.

Avropa Şurası Parlament Assambleyasının prezidenti Jan-Klod Minyon Azərbaycana ikinci dəfə səfər etməsindən məmnunluq hissi keçirdiyini vurğulayaraq ölkəmizdə sürətli inkişaf proseslərinin şahidi olduğunu söylədi, Azərbaycanın iqtisadi və digər sahələrdə qazandığı uğurların

önəmini diqqətə çatdırıb. Qonaq səfərinin əsas məqsədlərindən birinin Azərbaycanın Avropa Şurası Parlament Assambleyasının Nazirlər Komitəsinə qarşıdan gələn sədrliyinə hazırlıq prosesi ilə bağlı məsələlər ətrafında fikir mübadiləsinin aparılmasından ibarət olduğunu deyib. Görüşdə Azərbaycan ilə Avropa Şurası Parlament Assambleyası arasında əməkdaşlığa dair məsələlər müzakirə olunub.

MEHRİBAN ƏLİYEVA FRANSA SENATININ SƏDRİ JAN-PIYER BEL İLƏ GÖRÜŞÜB

Azərbaycanın birinci xanımı, Milli Məclisin Azərbaycan-Fransa parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri, Heydər

xüsusi təmsilçisi xanım Yamina Bençiqi ilə görüşüb.

Yamina Bençiqi Fransa hakimiyyətinin Mehriban Əliyevanı

Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva Fransaya səfəri çərçivəsində mayın 23-də Fransanın Frankafoniya məsələləri üzrə naziri, Fransa prezidentinin Frankafoniya üzrə

ölkənin dostu kimi tanıdığı, onun Azərbaycan mədəniyyətinin dünyada və Fransada tanınması istiqamətində həyata keçirdiyi tədbirləri alqışladığını bildirdi. Bu baxımdan son bir neçə ayda Paris-

de və ölkənin ayrı-ayrı regionlarda Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə reallaşdırılan "Qafqazın mirvarisi olan Azərbaycanın mədəni dəyərləri" layihəsinin uğurlu olduğunu deyən Yamina Bençiqi Fransa mədəniyyətinin və dilinin Azərbaycanda təbliğinə, o cümlədən Bakıda fransız liseyinin yaradılmasına verdiyi dəstəyə görə Mehriban Əliyevaya təşəkkürünü bildirdi.

Mehriban Əliyeva Fransanın Azərbaycan üçün önəmli tərəfdaş olduğunu, ölkələrimiz arasında siyasi, iqtisadi və mədəni əlaqələrin inkişaf etdiyini vurğuladı, Azərbaycanın Fransada tanınması istiqamətində Heydər Əliyev Fondu tərəfindən reallaşdırılan layihələrin bundan sonra da davam etdiriləcəyini bildirdi, Bakıda fransız liseyinin tikilməsi ilə bağlı layihənin uğurla başa çatdırılacağına əminliyini ifadə etdi. Sonda Yamina Bençiqinin adından Mehriban Əliyevanın şərəfinə şam yeməyi verildi.

www.mehriban-aliyeva.org

İraq regional kürd rəhbərliyinin başçısı Məsud Bərzani terror təşkilatı PKK-nın Suriya-dakı qolu olan PYD-yə yönəlik sərt açıqlamaları ilə gündəmə gəlib.

Bərzani sərhədi bağladı

Şimali İraq kürd muxtariyyətinin başçısı Məsud Bərzani ona yaxın Suriya Kürd Demokrat Partiyasının 75 üzvünün PKK-nın Suriya qolu olan PYD tərəfindən saxlanılmasına cavab olaraq Şimali İraq-Suriya sərhədini bağlayıb. M.Bərzaninin təlimatı ilə Peşmərgə Ordusundakı bəzi xüsusi birliklərin Suriya sərhədinə göndərildiyi iddia edilir. Suriyanın kürd bölgəsində təsirini getdikcə artıran PYD-nin nəzarətə aldığı 75 adamın isə müxalifətə dəstək verdiyi bildirilir. Həmin şəxslər strateji əhəmiyyətə malik və neft bölgəsi olan Derikdə saxlanılıb. Bəzi məlumatlara görə, keçən həftə sonu küçələrə axışan müxalif kürdlər PYD-nin Bəşər Əsədin adından onlara etdiyi zülmə etirazını bildiriblər.

Bərzani tərəfindən sərhədin bağlanması xüsusilə terror təşkilatı PKK üçün böyük çətinlik yaradağı ifadə edilir. Son vaxtlar Türkiyədən çəkilən PKK-ların Suriyaya gedəcəyi iddia edilir. Sərhədin bağlanması ilə də PYD və PKK arasındakı əlaqənin kəsilecəyi bildirilir. Şimali İraq kürd muxtariyyətinin yüksək rütbəli səlahiyyətli isə PYD-nin əlindəki 75 nəfərin sərbəst buraxılmayacağı halda qarşıdurmanın olacağını dilə gətirib.

Bərzani kürdlərə xəbərdarlıq etdi: Ərbil razılaşmasına əməl edin!

Suriya Kürd Demokrat Partiyasının siyasi büro üzvü İsmayıl Məhəmməd isə hadisənin kürdlərin birliyinə vurulmuş bö-

güclər və tərəflər anlaşmasından uzaqlaşaraq xalqı həbs edirlər, öldürürlər, qaçırlar, digər siyasətçilərə qulaq asır-

kimi böyük kürd şəhərlərində Əsəd rejiminin çəkilməsi ilə rəsmi qurumların binaları üzərindəki bayraqları ortasında günəş olan "Kürdüstan" bayrağı və PYD-nin təşkilat bayrağı yanaşı əvəzləməyə başlayıb. Bundan başqa KNC bəyanat verərək Suriyadakı bütün kürd qrupların artıq "ən kiçik belə ayrılıq olmadan" bir araya gəldiyini elan edib. PYD isə "Xalq Müdafiə Birlikləri" (YPG) adını alaraq KNC-nin silahlı qanadına çevrilib.

PYD sərhədə toplanır

Suriya müxalif kürdlərin internet saytı "nasname.com" M. Bərzaninin açıqlamasından sonra PYD-in Suriya- İraq sərhədinə toplandığını xəbər verib. Saytın xəbərində belə deyilir: "Aldığımız son məlumatlara görə PYD 500 nəfərlik bir hərbi gücü sərhədə yerləşdirib.

PKK Türkiyədən çəkildiyi, PYD-nin Suriya ilə müttəfiq olduğu bir vaxtda PYD silahlıların İraq sərhədində yerləşməsi yalnız Şimali İraqı deyil, digər bölgələri də təhdid edir. PYD-dən açıq şəkildə kürdlərlə döyüşdürülmək üçün istifadə edilir. Daha doğrusu, xəyanətkar rolunu açıq şəkildə oynayırlar".

Bərzani sərhədi bağladı

Şimali İraq kürd muxtariyyətinin başçısı Məsud Bərzani ona yaxın Suriya Kürd Demokrat

Partiyasının 75 üzvünün PKK-nın Suriya qolu olan PYD tərəfindən saxlanılmasına səsiz qalmayıb.

Türkiyə mətbuatına istinadən verdiyi xəbərə görə, Bərzani saxlanılanların dünən axşam da buraxılmamasından sonra Şimali İraq-Suriya sərhədini bağlayıb.

M.Bərzaninin təlimatı ilə Peşmərgə Ordusundakı bəzi xüsusi birliklərin Suriya sərhədinə göndərildiyi iddia edilir. Suriyanın kürd bölgəsində təsirini getdikcə artıran PYD-nin nəzarətə aldığı 75 adamın isə müxalifətə dəstək verdiyi bildirilir. Həmin şəxslər strateji əhəmiyyətə malik və neft bölgəsi olan Derikdə saxlanılıb. Bəzi məlumatlara görə, keçən həftə sonu küçələrə axışan müxalif kürdlər PYD-nin Bəşər Əsədin adından onlara etdiyi zülmə etirazını bildiriblər.

Bərzani tərəfindən sərhədin bağlanması xüsusilə terror təşkilatı PKK üçün böyük çətinlik yaradağı ifadə edilir. Son vaxtlar Türkiyədən çəkilən PKK-ların Suriyaya gedəcəyi iddia edilir. Sərhədin bağlanması ilə də PYD və PKK arasındakı əlaqənin kəsilecəyi bildirilir.

Şimali İraq kürd muxtariyyətinin yüksək rütbəli səlahiyyətli isə PYD-nin əlindəki 75 nəfərin sərbəst buraxılmayacağı halda qarşıdurmanın olacağını dilə gətirib.

yük bir zərbə olduğunu ifadə edib. O bildirib ki, kürd haqqları üçün apardığı mübarizədə bir-birilərinə qarşı olsalar bundan qazanan yalnız Bəşər Əsəd rejimi olar.

"Ərbil razılaşmasına əməl edin"

M.Bərzani PYD-ni Suriyadakı kürd qrupların əldə etdiyi Ərbil razılaşmasına əməl etməyə çağırıb. Bərzani adından regional kürd rəhbərliyinin verdiyi yazılı açıqlamada PYD-nin Ərbil razılaşmasına əməl etməyəcəyi halda bölgəyə embarqonun tətbiq olunacağı signalını verib: "Bu vaxta kimi Məsud Bərzani bütün kürd tərəflərinə qardaş gözü ilə baxdı. Lakin təəssüf ki, bəzi

lar". Qeyd edək ki, Suriyadakı kürdlər Suriya Kürd Milli Şurası (KNC) adı altında 2011-ci ilin 26 oktyabrında Şimali İraqın Ərbil şəhərində imzalanan razılaşma ilə birləşiblər. Şimali İraq kürd hökumətinin lideri Məsud Bərzaninin vasitəçiliyi ilə bir araya gələn 16 Suriyalı kürd qrupu Abdul Hakim Başarı KNC-nin rəhbəri seçib və birgə hərəkət etməyə qərar verib.

PKK-nın Suriyadakı qolu olan PYD isə KNC ilə müzakirələrdə razılığa gələ bilməyib və müstəqil hərəkət etməyə qərar verib. PYD ilə KNC Əsəd rejimi kürd bölgələrindən çıxandan sonra ortaq mövqeyə gələ biliblər. Afrin, Derik və Kobani

Türkiyə İraq üzərində qumar oynayır?

"Fəynşl taymz(Financial Times)" qəzeti Türkiyənin Şimali İraq Kürd Muxtariyyəti rəhbərliyi ilə neft və təbii qaz razılaşması əldə etmək planlarını "Osmanlıdan sonrakı nizamın başa çatmasının işarəsi" olaraq qiymətləndirib.

Publika.Az-ın verdiyi xəbərə görə, yazı müəllifi David Qardner Ankaranı

İraqın bölünməsi ilə nəticələne biləcək bir qumar oynamaqda günahlandırır və Türkiyənin bu məsələdə ABŞ-ın yanında olduğunu bildirir.

Suriyadakı vətəndaş müharibəsinin ölkənin şimali-şərqindəki kürd bölgəsinin mövqeyini gücləndirdiyini qeyd edən David Qardner hesab edir ki, bu vəziyyət

Türkiyəni öz ərazisindəki kürdlərlə barışmağa və iraqi və suriyalı kürdləri iqtisadi baxımdan dinamik türk nüfuzu sahəsinə çəkməyə sövq edib. Yazı müəllifi bu vəziyyəti Osmanlı tərkibindəki Suriya və Mesopotamiyada 100 il əvvəl qədrət tətbiq olunan dövlət sistemine geri dönüş olaraq dəyərləndirib. **publika.az**

Ermenistan monoetnik olmadığını ölkədə yazdı, az sayda müsəlman kürdləri, rusların yaşadığını dünyaya car çəkib.

Hətta türklərə qarşı düşmənliyində davamlı olaraq, həmin etnik azlıqlardan, özəlliklə yezdi kürdlərindən yararlanmağa çalışır.

Qeyd edək ki, yezdi kürdləri atəşpərəstliklə islamın qarışığı əsasında yaranmış bir dinə inanırlar.

Ancaq cari il iyulun sonunda Ermenistan hökuməti qadınlar üçün ailə qurmaq yaşını 17-dən 18-ə qaldırıdıqdan sonra yezdi kürdləri öz narazılığın bildirməyə başlayıb. Nəzərə almaq lazımdır ki,kişilər üçün də eyni yaş həddi müəyyən olunub.

Məlumatla görə, hökumət bildirib ki, bu dəyişiklik Ermənistan gənc bərabərsizliyinin aradan qaldırılmasına yardım edəcək. Ancaq ölkənin 60 minlik yezdi kürd icması bu dəyişikliyi «qeyri-insani» adlandırır.

Yeni qanun, yoxsa Ermənistanda yezidi kürdlərə doğmaq yasağı?

Yezidi kürdlər bu qanuna əməl etməyəcəyini bildirirlər.

Ermenistan və Bütün Dünya Yezidilərinin Milli İttifaqının sədri Əziz Tamoyyan məsələyə belə münasibət bildirib: «18 yaşlı qız bizim üçün qarımış sayılır. Belə bir qanunun qəbul edilməsi yalnız bizim ailələrimizin dağılmasına səbəb olacaq və yezidi qızlarını bədbəxt edəcək».

Milli azlıqlar və dini məsələlər departamentinin keçmiş rəhbəri Hranush Xaratyan deyir ki, onlarda əsrlər boyu qızlar erkən yaşlarında ailə qurublar:«Yezidi qızlar 7-8-ci sinfi bitirəndən sonra 13-14 yaşlarında ailə qururlar. Onlar yaşca özlərindən böyük adamlarla ailə qurur, tezliklə uşaqları olur».

Yaşlı yezidi kürd qadınları bildirib ki, onların ortalama 9-12 uşaqları olarmış. Ancaq iqtisadi çətinliklərlə əlaqədar son döv-

lər uşaqların sayında azalma var.

27 yaşlı Meline Amarin Yere-

van yaxınlığındakı Arzni adlı yezidi kəndində yaşayır. Evdar qadıdır. 15 ya da 16 yaşında ailə qurub. Bir uşağı var. O deyib ki, erkən yaşda ailə qurmaq çox normaldır: «Mən məktəbdən çıxdım. Oxumağa həvəsim yox idi. Əsas bizim

milli ənənələrimizi və ailəmizi qoruyub saxlamaqdır».

Ermenistanda sovet

dövründə ailə qurmaq hüququ 17 yaşından başlayırdı. Ancaq onda da yezidi kürdlərinə güzəşt olunurdu. Avqust ayında Ermenistanın Baş naziri Tigran Sargsyan yezidi kürdlərinə güzəşt vəd edib. O, yezidi kürd qızları üçün minimum ailə qur-

maq yaşını 16-ya, oğlanlar üçün isə 17-yə endirməyə söz verib.

Lakin Ermənistanda heç də bütün yezidi kürdlər erkən ailə qurmağın tərəfdarı deyil. Qeyri-hökumət təşkilatının rəhbəri Boris Tamoianın sözlərinə görə, əslində yaş tələbinin azaldılması yezidi kürdlərinin maraqlarına xidmət etmir:«Yezidi qızları erkən yaşdan məktəbdən çıxarıb evləndirmək ayrışdırıcıdır. Yezidilərin çoxu köhnə qaydalara əməl etmək istəmir. Ermənistan hakimiyyətindən tələb edirik ki, qaydaya heç bir dəyişiklik etməsinsinlər». 30 yaşlı Perine Guden tibb bacısı işləyir. Həm də rus dili və ədəbiyyatı üzrə mütəxəssisdir. O, da bu fikirlə razıdır:«Bizim erkən yaşda ailə qurmayan çoxlu təhsilli qızlarımız var. Onların yaxşı da ailələri var».

Pelinenin isə 20 yaş var və iki uşaq anasıdır. «Biz 21-ci əsrdə yaşayırıq və belə köhnə adətlərdən əl çəkməliyik» - deyərək, bildirir. **lent.az**

Çukurca'da karakollara karşı yürüyüş

BDP Çukurca İlçe Örgütü üyeleri, karakol yapımlarını yürüyüş düzenleyerek protesto etti. BDP Çukurca İlçe Örgütü üyeleri, yeni karakol yapımlarını protesto etti. BDP İlçe Örgütü önünde biraraya gelen yurttaşlar, onlarca araçlık konvoy ile Çetin Doğan Köprüsü üzerine geldi. BDP Çukurca İlçe Başkanı Servet Tunç, Çukurca Belediye Başkanı Hıdır Demiroğlu, İçişleri Bakanlığı tarafından görevinden alınan eski Belediye Başkanı Mehmet Kanar, BDP'li yöneticiler ve yüzlerce yurttaşın katılımıyla Karataş Karakolu'na yürüyüş düzenlendi. "Halk barış istiyor", "Ölüm kalesi istemiyoruz", "Karakola değil barışa yatırım", "Karakol değil barış istiyoruz" dövizlerinin taşındığı yürüyüşte, "PKK halktır halk burada", "Karakol yapan eller

kırılınsın", "Selam selam İmralı'ya bin selam" sloganları atıldı. Karataş Karakolu yakınlarına kadar yürüyüş düzenleyen yurttaşlar, özgürlük ve demokrasi mücadelesinde yaşamalarını yitirenlerin anısına bir dakikalık saygı duruşunda bulundu.

'Tek taraflı fedakarlık beklemek vicdansızlıktır'

Kitle adına açıklama yapan BDP Çukurca İlçe Başkanı Servet Tunç, PKK Lideri Abdullah Öcalan tarafından başlatılan sürece dikkat çekerek, "Kürt Halk Önderi Sayın Abdullah Öcalan tarafından başlatılan tarihi barış ve çözüm sürecini destekliyoruz" dedi. Başbakan Erdoğan'ın "Anneler ağlamasın" sözlerini hatırlatan Tunç, "Her annenin dök-tüğü gözyaşı aynıdır. Bu nedenle anneler artık ağlamasın. Annelerin gözyaşı dökmesini istemiyoruz. Kürt halkından tek taraflı fedakarlık beklemek vicdansızlıktır. Kardeş iki halkın fedakarlığı ile 30 yıllık mücadele geride bırakılmıştır. Daha güzel ve özgür bir coğrafya bırakmak yerine burada savaş kuleleri inşa ediliyor. Çözüm sürecinde bu kulelerin inşası Kürt halkında derin endişelere neden oluyor. Madem çözüm ve barış deniliyor, neden bu savaş kuleleri inşa ediliyor. Neden bu kadar asker bu dağlarda görev yapıyor" diye sordu.

'Barış sürecinde karşılıklı güvenin olması şart'

Tunç, yetkililere seslenerek, "Sınırın sıfır noktasında yetkililere sesleniyoruz. Bu savaşın galibi yoktur, artık yeter. Her insanın yaşaması kutsaldır ve bunun yaşatılması gerekiyor. Bizler bu kulelerin yapımına karşıyız. Kulelerin yapımı devam ederse karşısında duracağız" dedi.

Eyleme katılan yurttaşlardan Beyhan Kanar ise, "Ben 3 şehit annesiyim. Barış ve çözüm sürecinin olumlu ilerlemesi için karşılıklı güvenin ve samimiyetin olması gerekir. Karakol ve mevzi inşaatına son verilmelidir. Barışın yaşandığı günlerde samimi olsunlar" diye belirtti.

Aileler başvurdu

Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın ailesi, İmralı'ya gitmek için Bursa Cumhuriyet Savcılığı'na başvuruda bulundu.

Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan kardeşi Mehmet Öcalan ve Öcalan ile birlikte İmralı Yüksek Güvenlikli F Tipi Cezaevi'nde tutulan Cumali Karsu, Şehmuz Poyraz ve Hakkı Alkan'ın aileleri, görüşme talebiyle savcılığa başvurdu. Mehmet Öcalan en son 18 Şubat'ta İmralı Adası'nda Abdullah Öcalan ile görüşmüştü. Öcalan ailesinin en son 13 Mayıs'ta yaptığı başvuru ise "gemi bozuk" gerekçesiyle reddedilmişti.

Zagros'a top saldırısı

Türk ordusu HPG gerillalarının denetimindeki Medya Savunma Alanları'na saldırıya devam ediyor. HPG Basın-İrtibat Merkezi'nin (HPG-BİM) bildirdiğine göre, Türk ordusu 23 Mayıs'ta Zagros bölgesine obüs ve havan topları ile saldırı düzenledi. Gerilla güçlerinin Türk ordusunun bu saldırısına 'aynı düzeyde' karşılık verdiği bildirildi. Türk ordusu 21 Mayıs günü de HPG gerillalarının denetimindeki bölgelere obüs ve havan topları ile saldırıda bulunmuştu. **ANF/BEHDİNAN**

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu ve Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Baydemir birlikte halay çekti.

Aziz Kocaoğlu başkanlığında Diyarbakır'a gelen 190 kişilik heyet, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesince Erdebil Köşkü'nde verilen yemekte ağırlandı.

Kocaoğlu, yemekte yaptığı konuşmada, bugün yaşadıkları sürecin ülkenin barışına, kardeşliğine, dostluğuna, İzmirli ve Diyarbakırlı hemşehrilerin birbirlerini tanımalarına, dostluklarının pekişmesine katkıda bulunmasını umduğunu söyledi.

Attıkları adımın devam etmesini istediğini kaydeden Kocaoğlu, doğudan batıya, kuzeyden güneye diğer illerin de bu etkinliklere katılmasını diledi.

Hep birlikte ülkenin huzuru, barış, kardeşlik, dostluk için köprü attıklarını ifade eden Kocaoğlu, "Ev sahipliği nedeniyle Baydemir ve Diyarbakırlılara teşekkür ediyorum.

İzmir ve Diyarbakır birlikte halay çekti

Çok güzel ve farklı bir gün yaşadık. Ülkemize barış, kardeşlik ve dostluk

gelsin" diye konuştu.

Baydemir ise İzmirlilerin sadece Diyarbakır'ın sokaklarına, burçlarına değil, Diyarbakırlıların yüreğinde iz bıraktığını, kendilerinin de İzmirlilerin yüreklerinde iz bırakmayı umduğunu belirtti.

Yüreklarının bundan sonra daha da ortak çarpacağını aktaran Baydemir, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Diyarbakır ile İzmir arasındaki köprü, On Gözlü Köprü'den daha sağlamdır. En değerli köprülerden bir tanesidir. Çünkü bu köprünün adı barış, kardeşlik, eşitlik, birlikte yaşam köprüsüdür. Emin olun ki İzmir en çok ve en iyi Diyarbakır'ı anlar. Diyarbakır da en iyi İzmir'i anlar. İşte birbirini anlayanlar bugün buluştular, kucaklaştılar. Bu coğrafyada yaşayan Kürt'ün, Türk'ün, Arap'ın ve diğer bütün etnik kimliklerin de yaşamı ortak gayretimizle şiiir tadında olacak. İnşallah ona yakınız."

Türkçe ve Kürtçe türkülerin söylendiği yemekte, Kocaoğlu ve Baydemir birlikte halay çekti.

Yemeğe, CHP Genel Başkan Yardımcısı Sezgin Tanrikulu, ilçe belediye başkanları, sivil toplum kuruluş temsilcileri ve davetliler katıldı. (aa)

BDP ve AB görüşmesi

BDP Eşbaşkanı Gülten Kışanak, Grup Başkanvekili İdris Baluken ve Mersin Milletvekili Ertuğrul

BDP'li yetkililer AB Türkiye Büyükelçiliği'nde AB Konseyi Başkanı Herman Van Rompuy ile

Kürkçü, AB Konseyi Başkanı Herman Van Rompuy ile görüştü.

menin önemli olduğunu belirterek, bunun Türkiye'nin demokratikleşmesi ve evrensel hukuk normlarıyla buluşması açısından bir gereklilik olduğunu ifade etti. Kürt sorununun da gündeme geldiği görüşmede BDP heyeti, sorunun barışçıl, demokratik yol ve yöntemlerle çözülmesi konusunda parti olarak büyük bir çaba sarf ettiklerini kaydetti. Ayrıca müzakere sürecinin başarıyla sonuçlanması ve kalıcı bir barışın tesisinin önemine vurgu yaptı. BDP heyeti, AB'den de bu konu-

larda Türkiye'yi daha fazla cesaretlendirecek, teşvik edecek, deneyimlerini paylaşacak bir yaklaşım içerisinde olmasını belediklerini aktardı. Görüşmede ayrıca Suriye konusunun da gündeme geldiği belirtildi.

Komisyon Başkanı Herman Van Rompuy ise süreci desteklediklerini belirterek, Türkiye'nin demokratik reformlar ve AB kriterleri konusunda daha fazla ilerleme kaydetmesini arzuladıklarını, bu konuda gerekli katkıyı sunmaya devam edeceklerini ifade etti.

YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

Aküllere çözüm deklarasyonu

Akil İnsanlar Komisyonu'nun Kars'ta bir araya geldiği sivil toplum kurumları, çözüm sürecine yönelik taleplerinin yer aldığı deklarasyonu heyete sundu.

Akil İnsanlar Komisyonu "Doğu Anadolu" Heyeti, Iğdır'dan sonra Kars'ta temaslarda bulundu. Heyet ilk olarak Kars'ın Digor ilçesine geçerek, çarşı merkezinde esnaf ve yurttaşları selamladı. Ardından Dağpınar (Pazarcık) beldesine geçen heyet, burada davul zurna eşliğinde karşılandı. Heyet ile sohbet eden yurttaşların, "Herkes bilsin ki, Kürt halkı barışa hazır. Barışa hazır olduğumuz kadar da barış için yapamayacağı şey yoktur. Siz devlet, hükümet ve diğer halklara anlatın" demesi dikkat çekti.

Heyet daha sonra Kars'ta Sim-Er Otel Konferans Salonu'nda sivil toplum örgütleri ile biraraya geldi. Toplantıda konuşan Hak-İş Genel Başkanı Mahmut Arslan, "Kürt sorunu yoktur" diyenlere seslenerek, "Bırakın buna Kürtler karar versin. Öncesine kadar bu insanlar 'Kürt yoktur, Kürt dili de yoktur' diyorlardı. Ama şimdi 'Kürtler var, dilleri de var' geçeceğini herkes kabul etti" dedi.

Konuşmalar ardından toplantıya katılan HDK, HDP, Genel-İş, Tüm Bel-Sen, BES, İHD, Eğitim Sen, Serhat Görme

Engelliler Derneği, Tarım Orkam-Sen, 78'liler Derneği il temsilcileri tarafından imzalanan deklarasyon heyete sunuldu.

Çözüm için talepler

Sivil toplum örgütleri deklarasyonda talep ve önerilerini şöyle sıraladı:

- Vatandaşlık tanımında Türkiye'deki tüm kültürler, kimlik, dil, din, mezhep ve inançların kabullenilmesi ve yeniden yapılandırılması.

- Halkların, demokratik ve kültürel haklarını anayasal güvence altına alan, insan odaklı, özgürlükçü, eşitlikçi ve demokratik bir anayasada ortaklaşılması.

- Anadilde eğitim hakkının tanınması ve anadiller üzerindeki her türlü kısıtlamanın kaldırıl-

ması, anadillerin anayasal güvence altına alınması, Anadilde isim-soy isim, köy ve yer isimleri konusunda sınırlama ve

- Kadın-erkek eşitliğinin fiilen sağlanması, kişilerin hak ve özgürlüklerini sınırlandıran bütün engellerin kaldırılması.

- Gelir dağılımının hakça paylaşılmasının anayasal güvence altına alınması.

- 12 Eylül darbeleriyle, işkencecilerden hesap sorulması.

- Taşeronluk sistemine son verilmesi.

- Özelleştirme adı altında ülke kaynaklarının peşkeş çekilmesinin önlenmesi.

- Özgürlüklerin ve örgütlenmenin önündeki engellerin kaldırılması ve yasal güvence altına alınması.

- İnsanların özgürce yaşam alanının anayasal güvence altına alınması.

- Sendikal haklar üzerindeki her türlü baskının ve yasaklamanın ortadan kaldırılması, işçilerin çalışma koşullarının iyileştirilmesi.

- Doğal yaşam alanlarına yönelik tahribatın önlenmesi ve doğal yaşam alanlarının, halkların kültürel ve tarihi mirası olarak kabul edilmesi."

- Doğal yaşam alanlarına yönelik tahribatın önlenmesi ve doğal yaşam alanlarının, halkların kültürel ve tarihi mirası olarak kabul edilmesi."

- Eğitim devletin ideolojik aygıtı olma pozisyonundan çıkarılması, program ve müfredatın; toplumsal yapının çeşitliliği

ve bilimsel ölçütlere uygun olması.

- Diyanet İşleri Başkanlığı ve zorunlu din derslerinin kaldırılması, tüm ibadet yerlerine yasal statü kazandırılması.

- Kadın-erkek eşitliğinin fiilen sağlanması, kişilerin hak ve özgürlüklerini sınırlandıran bütün engellerin kaldırılması.

- Gelir dağılımının hakça paylaşılmasının anayasal güvence altına alınması.

- 12 Eylül darbeleriyle, işkencecilerden hesap sorulması.

- Taşeronluk sistemine son verilmesi.

- Özelleştirme adı altında ülke kaynaklarının peşkeş çekilmesinin önlenmesi.

- Özgürlüklerin ve örgütlenmenin önündeki engellerin kaldırılması ve yasal güvence altına alınması.

- İnsanların özgürce yaşam alanının anayasal güvence altına alınması.

- Sendikal haklar üzerindeki her türlü baskının ve yasaklamanın ortadan kaldırılması, işçilerin çalışma koşullarının iyileştirilmesi.

- Doğal yaşam alanlarına yönelik tahribatın önlenmesi ve doğal yaşam alanlarının, halkların kültürel ve tarihi mirası olarak kabul edilmesi."

- Doğal yaşam alanlarına yönelik tahribatın önlenmesi ve doğal yaşam alanlarının, halkların kültürel ve tarihi mirası olarak kabul edilmesi."

- Eğitim devletin ideolojik aygıtı olma pozisyonundan çıkarılması, program ve müfredatın; toplumsal yapının çeşitliliği

DIHA/KARS

Deniz Zeyrek: "Türkiye, ödediği bedellerin ardından, Washington ziyaretinde ABD'nin frekansına geçerek 'barışçıl çözüm' alternatifinin denenmesini kabul etti." Radikal gazetesi yazarı Deniz Zeyrek, Obama ile Erdoğan arasındaki Suriye görüşmesinin ayrıntılarını yazdı...

Türkiye'nin Suriye siyaseti: Başarı mı iflas mı?

Başbakan Tayyip Erdoğan'ın Washington'da Obama ile görüşmesinin üzerinden bugün itibarıyla tam 10 gün geçti. Bu süre, hem görüşmelerde varılan 'mutabakat'(lar)ın içeriğini hem Türkiye'nin Suriye politikasının eğrilerini, doğrularını göstermesi açısından önemliydi. Şimdi bu mutabakatların ve Türkiye'nin Suriye siyasetinin yanlışlarına ve doğrularına bakmanın tam zamanı...

Daha önce de yazmıştım. Washington'da iki heyet yaklaşık 8 saat görüşmeler yaptı ve bu görüşmelerin 5 saatinde Başkan Barack Obama da yer aldı. Bu görüşmelerin sonunda kritik konularda ortak noktalarda buluşuldu. Hepsini sıralamaya bu sayfa yetmez. O yüzden, sadece, Suriye mutabakatına ve Türkiye'nin Suriye politikasındaki değişime mercek tutmak niyetindeyim:

Senkron hangi frekansta?

Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, önceki gün İstanbul'da bir grup gazeteciyle konuşurken "Washington ziyaretiyle, ABD ve Türkiye arasında Suriye politikasında senkronizasyon sağlanmıştır" demiş. Doğru bir tespit. Washington'da hem Türkiyeli hem ABD'li yetkililerle yaptığımız görüşmelerden ben de aynı sonucu çıkarmıştım. Peki iki ülkenin

Suriye siyaseti hangi frekansta senkronize oldu? Yine yaptığım görüşmelerden yola çıkarak bu soruya özetle şu yanıtı verebilirim:

"Esad yönetiminin temsilcileri ile muhaliflerin temsilcileri Cenevre'de bir konferansta buluşacak ve bu konferanstan bir ateşkes kararı ile geçiş hükümeti çıkarılmaya çalışılacak. Esad tarafı bu süreçte masadan kaçarsa Rusya Güvenlik Konseyi'nde yaptırım kararlarına destek olmaya zorlanacak. Cenevre süreci devam ederken de Suriyeli mültecilere doğrudan insani yardımların artırılması sağlanacak, Suriye muhalefetine el altından silah ve mühimmat desteği verilmeye devam edilecek. Al Nusra gibi uluslararası bağlantılı 'terör' gruplarının daha da güçlenmemesi için gerekli tedbirler alınacak."

Türkiye'nin frekansı neydi?

Türkiye'nin Suriye siyasetinin iki ayağı vardı. Mülteciler konusunda 'açık kapı', Esad'a karşı savaşan gruplar konusunda ise 'açık diplomatik, askeri, siyasi, ekonomik destek' stratejisi izleniyordu.

* Sığınmacılara yönelik 'açık kapı' siyaseti son derece insani ve takdire şayandı. Büyük bedellere mal olan bu siyasette, yalnız kalmasına karşın ısrar etmesi, AK Parti hükümeti açısından ahlaki ve vicdani açıdan bir başarı öyküsüdür.

* Ancak, Esad'ın devrilmesi konusunda, ahlaki ve vicdani açıdan tutarlı bir siyaset izlense de

reel politik açısından hiçbir hedefe ulaşamadı.

* Birincisi, Esad'ın ne kadar dayanabileceği ve neler yapabileceği konusunda 'hesap hatası' yapıldı. Esad'la daha önce saatlerce baş başa görüşen, bir zamanlar ilişkileri 'yakın dostluk' mertebesine çıkaran Bakan Davutoğlu'nun önceki gün

* İkincisi, Türkiye, Esad'ın yalnız kaldığı ve Batı ittifakının güçlü darbeleriyle kısa sürede tökezleyeceği konusunda da hesap hatası yaptı. Ankara'da Esad destekçilerinin 'manevi desteğin' ötesine geçmeyeceği, Türkiye'nin ve ABD'nin öncülük edeceği Batılıların ise tek yumruk olup Esad'a darbe indireceği beklentisi

ABD ve Batı ittifakı mevcuttu.

* Üçüncüsü, Suriye Ulusal Konseyi, Özgür Suriye Ordusu ve Esad'a karşı silahlı mücadele veren diğer gruplara 'sonsuz güven' duyması da Ankara'nın başına hep dert açtı. Türk diplomasisi, Batılıların El Nusra Tugayları ile ilgili endişelerine ve eleştirilerine sürekli göğüs gerdi. Hatay başta olmak üzere sınır bölgelerinde, denetimsizlik riski büyük olduğu halde, bu gruplara özel bir 'geçit üstünlüğü' ve 'ayrıcalık' tanıdı. Reyhanlı saldırısında gördük ki bu ayrıcalık ve denetimsizlik o kadar ileri noktalara gitmişti ki her türlü gizli servis, yasadışı örgüt, hatta Esad'ın adamları 'Suriye muhalefeti' kılıfına girerek Türkiye'yi uğrak yerine dönüştürmüştü.

Cenevre ilaç olur mu?

Uzun lafın kisası, Türkiye, ödediği ağır bedellerin ardından, Washington ziyaretinde ABD'nin frekansına geçerek 'barışçıl çözüm' alternatifinin denenmesini kabul etti. Varılan mutabakat, ABD'nin başından beri izlediği, Ankara'nın 'ipe un sermek, her gün yeni ölümlere yol vermek' olarak nitelediği 'ağır-aksak ve alttan alan' Suriye siyasetinin ta kendisiydi. Gelinen noktanın 'başarı' mı 'iflas' mı olduğuna elbette tarih karar verecek.

Biz "Cenevre'den barış çıkar mı" diye beklerken kaç Suriyeli daha canıyla bedel ödeyecek? Türkiye-Suriye sınırından daha kaç bombalı araç geçecek? Akçakale kaç kere daha havan mermilerinin 'yanlış adresi' olacak? Konferansın bittiği gün Reyhanlı'daki bir Suriyeli sığınmacının, kendini güvende hissedip evine dönmesini sağlayacak bir barış çıkacak mı? **radikal**

Türkiye hesap hatası yaptı, Esad'ın bu kadar direneceğini beklemiyordu

gazetecilere "Esad'ın bu kadar gaddarlaştığını öngöremedik" demesi başlı başına bir itiraf. Oysa Esad'ın gaddarlığı, AK Parti hükümeti ile ilişkilerde ikinci

hâkimdi. Oysa, Batı ile nükleer pazarlıklarda her defasında Türkiye kalkanının arkasına saklanan İran, Esad'a askeri ve ekonomik destek konusunda son

Türkiye'nin Suriye siyaseti: Başarı mı iflas mı?

baharın yaşandığı dönemde zaten biliniyordu ve Batı'nın bu gaddarlık potansiyeli karşısında harekete geçme çağrılarını en çok Türkiye bariyerine takılıyordu. Aynı gaddarlık, kısa sürede camide namaz kılan vatandaşlarına ağır silahlarla saldırı emri verildiğinde, Türk jeti düşürüldüğünde, Akçakale'de sivil yerleşim yerine havan topu atıldığında, Cilvegözü'nde bomba patlatıldığında da gün yüzüne çıkıyordu...

derece cömert çıktı. Türkiye'de Rusya'nın verdiği siyasi destek 'Moskova'nın Suriye'deki bir üssü koruma kaygısı' olarak küçümsendi ama bugün görüyoruz ki Moskova bir üs telaşının ötesinde bir strateji izliyor, Esad'a destekten çok, Batı ittifakına kafa tutuyordu. Bunun karşısında ise Esad'a darbeler indirmek bir yana, her şeyi ağırdan alan, muhalif örgütlenmelerini bir türlü beğenmeyen, insani yardım vaad etmenin ötesine geçemeyen bir

Barış istiyoruz, askeri alanlar değil

Türkiye ve İran sınırlarında yeni askeri alanların inşa edilmesi, bölgedeki hayvancılığı tehdit ediyor. Bu durum en çok iki ülke arasında kalan kırsal alanda koyunlarını sağmaya giden Berivanlıları etkiliyor. "Çözüm süreci" ile birlikte 90'lı yıllarda askerler tarafından boşaltılan köylerde yaşam belirtileri kendini gösterirken, bölgede yeni askeri alanların inşa edilmesi halkı kaygılandırıyor. Özellikle Hakkari'nin sınır köylerinde yapımları hızlanan karakollar, halkın tepkisine neden olurken, sınırın İran tarafından kalan Kürt köylerinde de İran devleti yeni karakolların inşasına hız verdi. Türkiye ve İran'ın yeni askeri alanlar inşa etme yarışına girmesi, geçimi hayvancılık olan köylülerini zor durumda bırakıyor. Askeri alanların çoğalmasından en çok kırsal alanlara koyunlarını sağmaya giden Berivanlıları etkileniyor. Sınırda yakın yerlerde koyunlarını sağmaya giden Berivanlılar, sürekli Türk askerlerinin gözetiminde olduklarını ve sınırın diğer tarafından da İran askerlerinin sık devriye gezdiğini, bu durumdan rahatsızlık duyduklarını söylüyor.

'Koyunlarımızı otlatacak

alan bırakmayacaklar'

Yüksekova'ya bağlı Ağaçalı (Aylava) köyünde 2 bin koyun bulunuyor. Koyunları sağlamak için her gün onlarca Berivan, Türkiye ile İran sınırına gidiyor. İki ülkenin askeri ablukası ve mayınlı alanlar arasında Berivanlık yapan Emine Yemen, "Çözüm süreciyle köylerde, sağlık ocağı, yol ve iletişim konularına yönelmesi gereken hükümet, ne yazık ki bölgede

Berivanlılar: Askeri alanlar bizi nefessiz bırakacak

yeni karakollar inşa ediyor" dedi. Bölgede bulunan karakolların yaşam alanlarını yeterince azalttığının altını çizen Yemen, şunları ifade etti: "Birçok alan mayınlıdır. Pançara çıkamıyoruz. Bir de yeni yapılacak olan karakollar ile koyunlarımızı otlatacak alan bırakmayacaklar. Bir taraftan İranlılar bir taraftan Türk karakolları bizi burada nefessiz bırakacaktır. Bu karakollar hayata geçerse köylerimizi terk etmekten başka çaremiz

kalmayacaktır. Çünkü dağlık olan bölgede iki ülkenin sınırlarındaki boş bir alanda koyunlarımızı topluyoruz."

'Barış istiyoruz, askeri alanlar değil'

Bir diğer Berivan Halime Yemen ise, askeri alanların hayvancılık ve tarımı öldüreceğine dikkat çekerek, "Tam da yeniden doğayla buluşmuşken, operasyonların bitmesiyle beraber gerçek köy

yaşamına döndüğümüz bu süreçteki güvenlik uygulamalarını kabul etmiyoruz. Yeni kurulacak karakollarla çocuklarımız dışarı çıkmayacaktır. Biz Türk askerlerin içimize girmesini istemiyoruz. Eğer dışarı çıkmayacaksak, nasıl koyunlarımızı besleyeceğiz. Yıllardan beri zaten bölgede asker baskısı vardı. Şimdi rahatlama dönemi, barış istiyoruz, askeri alanlar değil." Yemen, koyun sağmaya gittiklerinde sınırda İran askerlerinin ağır silahlarla devriye gezmelerinin sınırlarını bozduğunu dile getirerek, yeni karakol inşaatların gelecekte ciddi sorunlar yaratacağını sözlerine ekledi.

Sami Yılmaz / DİHA

Yol haritası komisyonun görevi

BDP Bitlis Milletvekili Hüsamettin Zenderlioğlu, Meclis'te kurulan Çözüm Komisyonu'nun temel dinamiği olarak

görevlerini sürdürdüklerini belirterek, barışın yol haritası için somut öneri ve adımların atılmasının komisyonun görevi olduğu söyledi. Çözüm Komisyonu'nun BDP'li üyesi Bitlis Milletvekili Hüsamettin Zenderlioğlu, komisyon çalışmalarını ilgili olarak dün Meclis'te basın toplantısı düzenledi. Zenderlioğlu, 3 hafta önce

Meclis'te kurulan "Toplumsal Barış Yolunun Araştırılması ve Çözüm Sürecinin Değerlendirilmesi Komisyonu"nu çalışmalarında, AKP ve BDP temsilcilerinin yer aldığını ifade ederek, "Tarihi bir misyonu olan komisyonun, toplumsal barış sürecinin devamını sağlayacak mekanizmaların ortaya konması, demokratikleşme süreçlerinin işletilmesi için yasal zeminler oluşturması ve Meclis'in süreç üzerindeki belirleyici yasal iradesinin ve aktif katılımının devamı açısından önemli görevler üstlenmesi, çözüm sürecinin ruhunun gereği, halkımızın da temel beklentisidir" dedi.

BDP temel dinamik

Zenderlioğlu, "BDP olarak, merkezi devlet otoritesinin baskıcı uygulamalarından en fazla zarar görmüş olan yerel yönetimlerin, gerilla kayıp yakınlarının, STK'lerin, toplumun diğer tüm kesimlerinin sürece katılımı için çalışmalar yürütüyoruz. Bu kapsamda; komisyonun temel dinamiği olarak görevimizi sürdürüyoruz" dedi.

Komisyon irade koymalı

Komisyonun en önemli görevlerinden birinin demokratikleşmenin sağlanması ve özgürlüklerin genişletilmesi açısından yol temizliğine yönelik yasal ve anayasal değişikliklerin belirlenmesinde irade koymak olduğunu vurgulayan Zenderlioğlu, şunları söyledi: "Yürüyen barış görüşmeleri ve çözüm arayışları sırasında yaşanabilecek sorunlara aktif müdahale

mekanizmalarının işletilmesi, hem de barışın yol haritası için somut öneriler ve adımların atılması komisyonun net görevidir. Bu bağlamda toplumsal barışın ve uzlaşmanın sağlanabilmesi için barış komisyonu tarihi misyonunun ve görevinin farkına varmalı ve bu yönde çalışmalar gerçekleştirilmelidir."

Barış için demokratik siyaset

Komisyon çalışmasının yasal süreyi zorlayacak şekilde devam etmesi ve yeni komisyonların kurulması gerektiğini dile getiren Zenderlioğlu, "Bugün devlet aklının Kürt sorununun bir 'terör sorunu' olmadığını, tarihsel, siyasi ve sosyolojik bir sorundan kaynaklandığını kabul etmiş olması, sürecin sağlıklı ilerleyeceğine dair inancımızı pekiştirmekte, dün olduğu gibi bugün de barış için demokratik siyasetin gerekliliğini yapma konusunda mücadele etme inancımızı arttırmaktadır" diye konuştu. Zenderlioğlu, tüm kurum ve kişileri barış sürecine katkı sağlamak amacıyla komisyonun çalışmalarına destek vermeye çağırıyor. **DİHA/ANKARA**

İhsan Nuri Paşa'nın motosikletli ölümü

Yorgun geçen bir günün ardında kocaman bardağıma çayımı doldurup koltuğun üzerine şöyle bir kurulup televizyon seyrediyim dedim. Öyle de yaptım. Kuruldum koltuğa, ayaklarımı uzattım uzatmasına, sığmadı, geri çektim, olmadı, öylesine bırakıp arkama yaslandım. Kumandanın tuşlarına zarifçe dokundukça kanallar zıp zıp zıpladı. Hangisini seyredeceğime karar veremediğim için bakarak karar vermeyi dendedim. Birden biz Kurtlerin kanallarının birinde takılıp kaldım. Şöyle burma bıyıklı, tıknaz ; teni açık bir sunucu, şahsiyetler diyor. Şahsiyetler oldum olası ilgi alanıma giriyor.

Sunucu konustukça resimler gelip gidiyor kare kare ekranda. Bir resim ekrana mı takıldı ne, öylecene kaldı. Süzüyorum, çıkaramıyorum. Kim acaba diyorum? Nedense sunucu ellerini kaldırdı iki metre uzun dedi. Yine anlayamadım. Tanıtılan şahsiyet Kürt olmasından daha da pür dikkat kesiliyorum. Bilincimi zorluyorum, iki metrelik Kürt şahsiyeti kim diye. Hayır bulamıyorum. Seyit Rıza, Şeyh Sait, Ali şer hayır hiç biri iki metre değil.

lyicene kulak kabartıyorum sunucu anlattıkça anlatıyor, anlatıkça coşuyor, coşukça şahsiyette şekilden şekile giriyor.

Neyski elleriyle büyük bir açı çizdikten sonra iki metre boyu vardı, bisiklet çarptı ve öldü İhsan Nuri Paşa deyiverdi. Artık deyiverdi mi yoksa ağzından

mi kaçtı bilemem. Bir tuhaf oldum. Demek ki bizim büyük bir şahsiyetimizi düşman orduları değil de, bisiklet öldürmüştü.

Derin bir acı

İçime aktı. Canım sıkıldı. Tarihe uzandım, acaba sunucu yanlış mı söyledi diye. İhsan Nuri Paşa döneminde Kürdistan'a bisiklet gelmiş miydi? Bisikleti süren şahıs düşman mıydı? Bisikle-

Ben Kürdistan'ın bağımsızlığı için mücadele vermek istiyorum. Irak ordusunda yer alarak İngilizlerin kucağına girmek istemiyorum.

İhsan Nuri Paşa

tle önce vurup sonra bıçakla mı yaralamıştı? Yoksa at arabasıyla çarpmıştı da Kürt tarihçiler ayıp olur diye mi bisiklete çevirmişlerdi? Bisikletin süratı neydi de adam öldürüyordu? İhsan Nuri Paşa bisiklet çarpmasından öleceğini hiç düşünmüş müydü? Dostları, sevenleri, peşinden yıllarca yürüyenleri bir bisikletle başa çıkamadın diye hayıflanmış mıydılar acaba.

İhsan Nuri Paşa, bir gün televizyonda bu sarsıcı kazanın tüm Kürt halkına duyurulacağını bilseydi acaba ne yapardı? Acaba kendisine bisiklet yerine, hangi aracın çarpmasını isteyeceği sorulsaydı tercihi hangi araçtan yana kullanırdı? Acaba tarih yazıcıları bu

bisiklet meselesini nasıl değerlendirmişlerdi? Bu kazadan dolayı Kürtler puan yitirmişler miydi? Nuri Paşa'nın ailesi bu elim kazadan dolayı neler hissetmişti? Kürt tarihi bu talihsiz kazanın detaylarını yazacak mıydı? Kürtler resmi olarak bu kazayı kabul ediyorlar mıydı? Kürt ihanetçileri bu kazaya çok sevinmişler miydi? Sunucu neden bisiklet yerine at arabası deyivermeyip, Nuri Paşa'nın az da olsa itibarını kurtarmamıştı? Yoksa sunucu da Nuri paşa'nın düşmanlarından biriydi de böyle söyleyi vermişti milyonların önünde? Neden hiç bir yazar bu yanlışlığı düzeltme gereği duymamıştı?

Evet yüzlerce soruyu peşi sıra dirmek mümkündür. Oysa zevkle izliyordum programı. Nerden çıktı bu bisiklet meselesi? Canım sıkıldı, nefesim daraldı. Oysa ne güzel anlatıyordu sunucu. Sunucu anlatırken kendimi görüyordum. Sanki İhsan Nuri Paşayı değil de beni anlatıyordu. Ama her şey bisiklet sözcüğüyle uçup gitti. Haydi neyse bisikleti söyledin, iki metrelik boyu 130 cm düşürseydi sunucu, bu denli etkilenmezdim. Küçük birinin bisikletle ezilmesini mantık bir nebze kabullenebilirdi. Ya iki metreliği?

Bir anda dalıp gittim. Rahmetli İhsan Nuri Paşa ile Lenin'in fedaisi Kamo'yu karşılaştırdım bir an. Derin bir üzüntü duydum. Her ikisi de önemli şahsiyet. Biri Kürtlerin diğeri Rusların. İkiside olmadık kazalarda yaşamlarını yitir-

mişler. Birine bisiklet, diğeri motosiklet... ikisinin de boyu uzun, biri 197 diğeri 195... Acı duyuyorum. Kamo'yu düşünüyorum. Rusyada yapılan en büyük soygunu o yapmıştı.

Yıllarca Alman cezaevlerinde yatmış, deli numarası yaparak kellesini kurtarabilmişti. Sonra.....evet sonrasında SSCB'ye dönmüştü. Lenin'e ben ne iş yapayım diye sormuştu. Artık soygun yapamayacağına göre, Lenin Kamo'ya sen şu eğitim işi ile ilgilen demiş, ama bu Kamo'nun hoşuna gitmemişti. Canı sıkılıyor Kamo'nun, Moskova sokaklarında turluyor amaçsız, isteksiz. Günlerden bir gün motorsiklet mi ona çarptı yoksa o mu motorsiklete çarptı bilinmez, ama bir motor çarpması sonucu hayatını yitirmiş. SSCB'nin en önemli gazetelerinden Pravda tabiki motor kazası deyip Kamo'nun ününe gölge düşürmemiş. Sadece çok önemli bir yıldız kaydı aramızda şeklinde duyurmuş haberi.

Not:1893 Bitlis doğumlu olan ve Ağrı Dağı isyanlarını yöneten İhsan Nuri Paşa, 18 Mart 1976'da bir caddeyi karşıdan karşıya geçmek isterken, hızla gelen bir motosikletin çarpmasıyla ağır yaralanır. Bir hafta komada kalır. 25 Mart 1976 günü sabaha karşı saat 06.00 da efsanevi gerilla lideri, büyük Kürt yurtseveri İ. Nuri Paşa hayata veda eder. İran istihbarat örgütü SAVAK'ın baskıları altında bir grup Kürt yurtseverinin katıldığı mütevazı bir merasimle Behişt-i Zehra Mezarlığında defnedilir. Mezarının numarası; 9/ 58,12'dir.

Bazı Kürt çevreleri Paşanın ölümünün sıradan bir kazadan çok, planlı bir suikast sonucu olduğu inancındadır.

yildizoktay64@gmail.com

Öcalan'a Özgürlük kampanyasına Güney Kürdistanlı 100 parlamenter destek verdi. Güney Kürdistan Parlamentosu'ndan bir heyet Kandil'e giderek imzaları KCK Yürütme Konseyi Başkanı Karayılan'a teslim etti.

Güney Kürdistan Parlamentosu ilk kez Kandil'e resmi ziyarette bulundu. Güney Kürdistan Parlamentosu Sivil Toplum ve İnsan Hakları Komisyonu "Öcalan'a özgürlük" kampanyasına destek veren 100 parlamenterin imzasını Medya Savunma Alanları'nda KCK yetkililerine teslim etti.

Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'a özgürlük kampanyası kapsamında PÇDK tarafından Güney Kürdistan'da yürütülen imza kampanyasına ilgi büyük. Kampanyaya Kürdistan Parlamentosu da destek veriyor. 100 parlamenterin katıldığı kampanyaya imza verenler arasında Federal Kürdistan Başbakanı Neçirvan Barzani de bulunuyor. Toplanan imzalar, parlamenterlerden oluşan bir grup tarafından Kandil'de KCK yetkililerine teslim edildi. Güney Kürdistan Parlamentosu Sivil Toplum ve İnsan Hakları Komisyonu'ndan YNK'li parlamenterler Salar Mahmut, Dane Sait Sofi ve Xelil Osman Hemed Emin, Goran parlamenterleri Viyan Abdurahman, Yekgirtu parlamenterleri Sergul Karadaği'yı KCK Yürütme Konseyi Başkanı Murat Karayılan, KCK Yürütme Konseyi üyeleri Sabri Ok, Sülbüs Peri, Zeki Şengali ve KONGRA

Parlamento heyeti Kandil'de

GEL Başkanlık Divanı'ndan Hacer Zagros'un bulunduğu heyet karşıladı. Güney Kürdistan Parlamentosu heyeti toplanan imzaların bulunduğu dosyayı KCK Yürütme Konseyi Başkanı Murat Karayılan'a teslim etti. Dosyanın BM, ABD, İngiltere, Fransa, Almanya ve Türkiye Meclislerine de gönderileceği belirtildi.

Karayılan: Ateşkes çift taraflıdır

Basının yoğun ilgi gösterdiği ziyarette KCK Yürütme Konseyi Başkanı Murat Karayılan heyete teşekkürlerini iletirken, ilk defa Kürdistan Parlamentosu'nun Kandil alanına resmi bir ziyaret gerçekleştirdiğine dikkat çekti. Karayılan, "Ortadoğu'da yaşanan bir savaş gerçekliği var. Bundan dolayı da Kürtler olarak ortak hareket etmeliyiz. Şu anda Türkiye'de bir süreç yaşanmakta. İlan ettiğimiz ateşkes tek taraflı değil, çift taraflıdır. Kimi karakol inşaları ve top atışları çok ciddi bir sorun değil çünkü imha amaçlı değil. Başlatılan bu süreç, halkların kardeşliği için çok ciddi bir projedir" dedi.

Beş grup ulaştı

Gerilla güçlerinin 8 Mayıs'ta başlayan Demokratik Çözüm Yürüyüşü'nün devam ettiğini belirten Karayılan, "Şu ana kadar 5 grubumuz sorunsuz bir şekilde Medya Savunma Alanlarına ulaştılar" dedi.

'Kürtler birlik olmalı'

Kürtler arası birliğin önem-

ine vurgu yapan Karayılan, sözlerine şöyle devam etti: "Lozan'dan itibaren Kürtler parçalanmış, inkar ve imha politikaları uluslararası yürütülmekte. Bu

süreç içerisinde birçok katliam gerçekleşti fakat Kürtler boyun eğmedi ve bugün Kürt mücadelesi ve birliği bir düzeye ulaştı. Kürtlerin birliği ve Kürt sorununun onurlu bir çözümü Kürdistan'ın dört parçası için çok önemlidir."

Karayılan "Barış kendisiyle özgürlüğü getirir. Kürdistan parlamenterleri olarak sizin Kandil alanına gelişinizi çok değerli ve anlamlı görüyoruz" diyerek sözlerini tamamladı.

Vekil Mahmut: Öcalan serbest kalmalı

Güney Kürdistan Parlamentosu Sivil Toplum ve İnsan Hakları Komisyonu Sözcüsü Salar Mahmut, Kürdistan parlamenterleri adına topladıkları imzaları KCK Yürütme Konseyi Başkanı Murat Karayılan'a teslim ettikten sonra şu konuşmayı yaptı: "Sayın Abdullah Öcalan'a

özgürlük için topladığımız 100 imzayı teslim ediyoruz. Böylelikle çözüm sürecine desteğimizi göstermek istiyoruz. Sayın Abdullah Öcalan 14 yıldır

tutuklu bulunmakta fakat Sayın Öcalan sıradan bir tutuklu değildir. Kürt sorunun çözümü için Sayın Öcalan serbest bırakılmalıdır."

Savaş 4 parçayı etkiliyor

Türkiye'deki savaşın Güney Kürdistan'ı da etkilediğini belirten Mahmut, "Türkiye'de gelişen savaşın Güney Kürdistan'a etkisi şüphesiz büyüktür. Örneğin; Kandil'deki Kürtler Türk savaş uçakları tarafından vurulmakta, halkımız zarar görmekte yani bu savaş Kürdistan'ın dört parçasındaki Kürtleri de etkilemekte. Türkiye'de yaşayan Kürtlerin haklarına kavuşmalarını umuyoruz. Türkiye'deki Kürt halkına hem anayasal düzeyde hakları verilmesi, hem de Kürt halkı kendi özgür iradeleriyle haklarını savunmalıdırlar. Bunu elde etmeleri için biz de Güney

Kürdistan Parlamenterleri olarak bu imza kampanyasıyla desteğimizi sunuyoruz" diye konuştu.

Güney Kürdistan Parlamentosu heyetinin diğer üyeleri de yaptıkları konuşmalarda süreci desteklediklerini, Güney Kürdistan'da sadece Kürtlerin değil yaşayan bütün halkların temennisinin Kürt sorununun demokratik çözümü olduğunu aktardı.

Rojava sorusuna yanıt

KCK Yürütme Konseyi Başkanı Murat Karayılan, Güney Kürdistan ve Rojava sınırında yaşanan gerginlikle ilgili bir soru üzerine herkesi daha duyarlı yaklaşım göstermeye çağırarak şöyle dedi: "Yaşanan bazı sorunlar var, bu sorunları Kürtler kendi aralarında çözebilirler. Tutuklamalara ve sınır kapılarının kapatılmasına böylesi bir süreçte hiç gerek yok. Bundan dolayı bu yaşananlar konusunda herkesin daha duyarlı yaklaşmasını diliyorum. Diğer Kürt partilerinin de bu sürece destek vermeleri gerekir. Mesud Barzani Kürtlerin birliği için çabalyor. Biz de bundan dolayı hareket olarak Yüksek Kürt Konseyi'ne destek veriyoruz. En son Hewlêr'de birçok partinin katıldığı bir toplantı yapıldı. O toplantıda Kürtlerin birliği için alınan birçok karar vardı anlaşılıyor ki birbirini doğru anlamama var. İki tarafın da birbirini dinleyip anlaması gerekiyor."

**DİLÂN ŞEVAL/ÇİÇEK
HELEN/ROSİDA MARDİN /
ANF/BEHDİNAN**

Bizava Partiya Kurdistanê

Roja 5'ê Hezîran'a 2010'a li Otêla Mala Badî ji 120 kesayetên konevan û welatparêzên Kurd kombûyînek hat li darxistin. Di encama kombûyîne de 9 kes weke desteye amedakar ji bona ko Partiyêke bi navê Kurdistan damezrênin hat hilbijartin. Koma amedekar civîna xwe a 1'emîn li Tetwanê roja 19'ê Hezîran'a 2010'a de çêkir, xwe weke (Bizava Partiya Kurdistanê) binav kir û xebat û têkiliyên xwe domand.

Di civîna 30.06.2012 de Biryara damezirandina partiyê hatî peji-

destûrê; Binavê Partiya Demokrata Netewiya Kurdistanê amade kir.

randin, koma amedekar reşnivîsa Bernameyê û

Niha rewş di asta tesbîta damezrênerên Par-

tiyê de ye, tesbîta navan tête kirin. Me hevî heye ko her Kurdên Neteweyî di damezrandina vê Partiyê de cîh bigirê. Piştî tesbît kirina damezrêneran dê di demeke nêzik de civînek ji bona li ser bername yê, destûrê, nav û hilbijartina meclîsa partiyê dê nîqaş û gûftugo bête kirin û di encamê de, damezrênerên partî dê bi hev re biryara dawiyê bidin. Bi hevîya Rojên azad û aram û Kurdistanê serbixwe.

22.05.2013

Bizava Partiya Kurdistanê

Divê Kurd fersendan bi kar bînin

AVESTA KURD - Şewirmendê Konseya Ewlekariya Neteweyî ya Kurdistanê Mesrûr Barzanî duh di semînerêka qelebalix de behsa konjunktura siyasî ya Kurdistanê kir û got

carinan fîrset ji kurdan re derketiye lê belê kurd jê re ne amade bûn û carinan jî kurd amade bûn lê belê fîrset ji wan re çênebûye ku di xebata xwe ya neteweyî de bi ser kevin.

Mesrûr Barzanî got îro hem ji kurdan re fîrset hene û hem jî kurd bi xwe amade ne ku van fîrsetan bi kar bînin û got

bidestketeka herî mezin ew e ku kurd di nêv xwe de yekrêz bin digel hebûna mixalefeteke dengbilind.

Di heqê destûra Kurdistanê de jî Mesrûr Barzanî got ew destûra ku heye berê ji aliyê hemî partiyên ve hatiye mînaqêşe kirin û li parlamentoyê jî hatiye qebûl kirin û got divê xelkê Kurdistanê hemî (ne tenê kesên ku nûnerên wan li parlamentoyê hene) di referandumê de dengê xwe bide ka vê destûrê qebûl dike yan na. (Nefel)

<http://www.avestakurd.net/nceyn-rojane/div-kurd-fersendan-bi-kar-bnin-h4287.html>

YPG: Li Efrînê 28 çekdar hatin kuştin

Efrîn (Rûdaw) – Yekîneyên Parastina Gel (YPG) bi daxuyaniyekê diyar kirin ku di encama şerê ligel komên çekdar de, li Efrînê 28 çekdar hatin kuştin, 3 tang û 6 wesayîten doşka li ser jî hatin rûxandin.

Li gor ANFê, li Gundê Aqîbê yê Efrînê di navbera şervanên YPG û komên çekdar de şer derket. Di encamê de 15 çekdar hatin kuştin, 2 tang û 3 wesayîten doşka li ser hatin rûxandin.

Piştî ku çekdarên xwe girêdayî Artêşa Azad dibînin êrîşî gundê Aqîbê kirin, dîsan di navbera wan û YPG'ê de şer rûda. Navenda Çapemeniya YPG'ê bi daxuyaniyekê diyar kiribû 13 çekdar hatine kuştin, tangek û 3 wesayîten doşka li ser hatine rûxandin. Di şer û pevçûnên navbera YPG û komên çekdar ku heta êvarî dom kir, bi giştî 28 çekdar hatin kuştin, 3 tang û 6 wesayîten doşka li ser hatin rûxandin. Pevçûn hê jî didomin. Li Kobanê benda kontrolê ya Sirîn ket destê YPGê Çavkaniyên YPGê diyar kirin ku benda kontrolê ya nêzî bajarokê Sirînê yê li ser rêya Kobanê jî destê komên çekdar derxistine.

Komeleyeke Spanî alîkariyê digihîne Qamişlo

Nisêrbîn (Rûdaw/DHA) – Şaredara BDPê ya bajarokê Nisêrbîn a girêdayî Mêrdînê Ayşe Gokkan diyar kir ku ger li Sûriyê tedbîr neyên girtin, wê mirov ne ji birçan ji ber nexweşiyên bimirin.

veger derbasî bajarokê me jî bibin."

Komeleya Tekoşîna li dijî Birçîtiyê ya Spanya, ji bo alîkariyê bigihîne bajarê Qamişlo yê rojavayê Kurdistanê û agehdariyan werbigre, serdana şaredara Nisêrbînê Ayşe Gokkan kirin. Gokkan wiha got: "Ger tedbîr neyên wergirtin, wê mirov ne ji birçîtiyê ji

ber nexweşiyên bimirin. Dibe ku nexweşiyên

û Tuan Jose Tarres serdana şaredara Nisêrbînê Ayşe Gokkan kirin. Armanca serdana şanda Spanî ew bû ji bo alîkariyê bigihînin herêmên şer û rewşa Qamişlo ji nêz ve bizanin bû. Helena Valenciç diyar kir ku ew ji bo alîkariyê bigihînin Qamişlo û di vê derbarê de agehdariyan werbigrin, hatin vir.

Bi armanca alîkariyê bigihînin bajarê Qamişlo yê rojavayê Kurdistanê, nûnerên Komeleya Tekoşîna li dijî Birçîtiyê ya Spanya Helena Valenciç

Ayşe Gokkan jî diyar kir ku zêdetirî 4 mehane li Dergehê Sînorê Nisêrbînê alîkariyên cûr be cûr dişînin û wiha got: "Ev bi hevpariya şaredariya Nisêrbîn û konseya bajêr

Ayşe Gokkan

Obama: Ti şerê me ligel Misilmantiyê nîne

Washington (Rûdaw) – Serokê Amerîka Barack Obama diyar kir ku ti şerê Amerîka ligel Misilmantiyê nîne. Obama got: "Şerê me ligel El-Qaîde, Talîban û hêzên girêdayî wan re heye." Barack Obama li Zanîngeha Parastina Netewî axivî û ragihand ku Amerîka ligel El-Qaîde, Talîban û hêzên girêdayî wan re di rewşa şer de ye. Serokê Amerîka Barack Obama wiha got: "Amerîka ligel Misilmantiyê ne di rewşa şer de ye û ev îdeolojî ji aliyê Misilmanên ku timî rasta êrişên terorîstî tînin ve jî tê red kirin."

Çiqas raste kesek nizane

AVESTA KURD - Li "Girên Golan"ê, ku di nav sînorê Sûrî de ye, artêşa ku bi rêjimê ve girêdayî ye êrîşê otomobileke leşkerî ya Îsraîl kir.

Her çiqas ku artêşa Îsraîlê vîdîyê rast nebûne jî û derewîn derxistibe jî dîsa di daxuyaniya xwe de got, Îsraîl bi lez bersiva vîdîyê daye û dîsa di daxuyaniyê de hat îdîakirin ku artêşa Îsraîlê bi temamî hedefeke li Sûriyê tune kiriye.

Tirk çî dixwazin kurd jî wiya dixwazin

Parlamenterê BDPê yê Mêrdînê Ahmet Turk, li Emrîkayê gotiye, "em nabêjin bira di qanûna esasî da tirk, kurd, laz, çerkez were nivîsîn. Dibêjin ku efendim ewê tirkîti here, hûn dixwazin di hemû rûpelên qanûna esasî da tirkîtiyê binivîsin, tu îfrazê me tune. Lê belê em dibêjin ku dibê kulturê çarçihê, nasnameyên çihê jî neyê înkarkirin, were qebûl kirin. Ya na, tu gelseke me bi tirkîtiyê, bi mîletê tirk ra tune. Di nefîceyê da ji xwe ev qanûna esasî ya Komara Tirkîyê ye. Heger hûn hewce dibînin, mafên gelê tirk jî, huqûqê wî jî tîxin wira, lê belê cudahiyan jî înkarkirin."

Axaftinên wiha rebenokî min gelkî aciz dîke, tu dibêjî belkî ji tirkan sedeqeyekê dixwaze.

Tu nabêjî "bira di qanûna esasî da kurd were nivîsîn", lê kurd dibêjin û vîdîyê dixwazê dikin jî. Baş e, heger hebûna kurdan di qanûna esasî da ewê neyê misogerkirin, wê demê em ji dewletê çareseriyê çawa dixwazin? Mafên ku di qanûnan da nehatibin qebûl kirin tu garantiya wan tune. Sibe dikarin ji ortê rakin.

Yanî kurd dibêjin, dibê hebûna me di qanûna esasî da were qebûl kirin. Heger ewê "maf û huqûqa mîletê tirk" tîkeve qanûna esasî, dibê yê mîletê kurd jî

têkevê û wek berpîrsiyar û siyasatmedarekî dibê tu ji bo gelê xwe jî van

mafan bixwazî.

Û "ev qanûna esasî" ne ya Komara Tirkîyê û tirkan tenê ye, heger emê bi hev ra bijînin (ku tu wiya dibêjî) dibê ya me be jî. Loma jî nabe ew çî bixwazin wiya tîxinê, lê em kurd jî wiya qebûl bikin.

Heger kurd û tirk ewê bi hev ra bijînin, dibê qanû-

na esasî jî û qanûnên din jî li gorî hebûna van herdu mîletan û hindikayiyên din bin.

Wek siyasatmedarekî kurd, nabe tu bibêjî "hema cudahiyan înkarkirin", wekî din û hûn çî dinivîsin binivîsin.

Wisa nabe, di demeke wiha dîrokî da, ji ber ku qanûna esasî ya welatekî dike were çêkirin, dibê siyasatmedarên mîletê kurd di daxwazên xwe da gelkî zelal bin.

Em ne mecbûr in ku şik û tirsên tirkan ji ortê rakin û sened û sepelan bidin wan. Em mafên xwe yê hatine xespkirin dixwazin, em dibêjin tirk xwediyê çî mafî bin dibê kurd jî xwediyê eynî mafî bin; ne kême ne jî zêde.

Zinarê Xamo

Bahozê Kampa Domîz da ber xwe

Ba û baraneke diyar bajarê Dihokê vegirt û di encamê de 15 kes birîndar bûn. Xetên elektrîka gelek kolanan jî qetiya.

Rêveberê bîngeha tendirûstiya kampa Domîzê, Dr. Bextiyar Ehmed ji Rûdawê re ragihan: "Di encama firtoneyêke bihêz a şeva din de 11 penaber birîndar bûn. Birîna kesek jî wan metirsîdar e û bilok li serî wî ketiye."

Jêderêkê jî nexweşxaneya beşa lezgîn a Dihokê jî ji Rûdawê re diyar kir ku 4 welaatî li navenda bajarê Dihokê bi heman sedemê birîndar bûne û ji bo nexweşxaneyê hatine şandin û di bin çavdêriya pişîjk de ne.

Li devera Zumar jî, kabîneyek bi ser pêşmergeyêkî de ketiye û birîndar bûye.

Rêveberê belavkirina elektrîka Dihokê Sefer Teyîb jî diyar kir ku bayê postekî elektrîkê xistiye xwar û çend tîlên veguhestina elektrîkê qetiya ne û wiha got: "Eger derfet hebe, em ê îşev çareser bikin û tu kesî bê elektrîk na hêlin." (Rûdaw)

"Xebata Barzaniyan ji bo hemû Kurdistanê bû"

Di dema merasîma danîna berê bingehîn yê avê li balindeya devera Barzan, serokwezîrê Herêma Kurdistanê gotarek pêşkêş kir û ragihand: "Bi piştevaniya min, karwanê avakirina Kurdistanê naraweste û wê her berdewam be."

Serokê Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî di derbarê nav û xebata Barzan de got: "Ev sed sal in Barzan weke nav ji aliyê hezarên dayik û bavên kurd ve li zarokan tê kirin. Barzan ji bo hemû Kurdistanê zehmetî kişandiye, qurbanî daye û xebatkiriyê."

Di derbarê çanda Barzan de, serokwezîrê Herêma Kurdistanê wiha got: "Rêberên

Barzan xudan bîr û baweriyên yeksanîxwazbûn. Ne xudan serwet û saman bûn, jîngeh û giyan diparastin."

Mele Mistefa Barzanî qet li wê yekê ne digeriya ku şoreşa Îlûnê, şoreşeke navçeyî be

Nêçîrvan Barzanî di derbarê jin û mafên jinê li Barzan de daxuyand: "Cihê şanaziyê ye li Barzan, rê li pêş keç û kuran nehatiye girtin."

Di derbarê firehiya xebata Barzaniyan li Kurdistanê, serokwezîrê Herêma Kurdistanê wiha pêdeçû: "Parçeyeke Kurdistanê nîne ku Barzaniyan xebat tê de ne kiribe û yek aliyê jiyane jî nîne ku Barzaniyan xebat tê de ne kiribe."

Serokwezîrê Herêma Kur-

distanê wiha dirêjî da axaftinên xwe: "Mele Mistefa Barzanî qet li wê yekê ne digeriya ku şoreşa

Îlûnê, şoreşeke navçeyî be, na belê ew kiribû şoreşeke seranserî Kurdistanê Iraqê."

Nêçîrvan Barzanî daxuyand:

"Barzan ne bi hêza çekan bi hêz bûye, pîrriya çekan hêza çekdarî ya Barzan tune bû. Ew yeka ku Barzan bihêz kiriye, baweriya gotinê û hezkirina xelkê ji Barzan û şêxên Barzan re bû." Li kampa Zêwe, mal û

zarokên Barzaniyan bûne armanca firokeyên rejîma Sedam

Serokwezîrê Herêma Kur-

distanê got: "Her ji destpêkê ve Barzan ji bo eşîretê kar ne kiriye, ji ber ku pêkhatiya Barzan ji destpêka pêkhatina xwe ve ji eşîretêkê pîrtir û mezintir bû. Ew pêkhatibû ji eşîretên; Şêwanî, Dolemerî, Mizûrî, Berojî, Nizarî, Gerdî û Herkî binecî."

Di derbarê qurbanîyên Barzan de, serokwezîrê Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî wiha got: "Çendîn kes ji binemalên Şêxên Barzan hatine windakirin, beşek ji wan bi awayekî sistematîk hatin Enfalkirin, weke Anfala 1983an a ku 8 hezar Barzanî bi hev re hatine Enfalkirin."

Li kampa Zêwe, mal û zarokên Barzaniyan bûne armanca firokeyên rejîma Sedam, lê weke nimûneyek û beşek ji berxwedana gelê kurd, ew bihêztir bûn."

6.Şandeya BDP a ku wê biçe Îmraliyê diyar bû

AvestaKurd - Hevserokê BDPê Selahattîn Demirtaş anî ziman ku, wana navê kesên ku di nav 6.şandeya BDPê de wê cih bigrin û bi Ocalan re hevdîtîne pêk bînin, pêşkêşî Wezareta Dadê kirine.

Heftêya pêş me şandeyeke nû ji BDPê wê biçe Grava Îmraliyê û bi Rêberê PKKê

Abdullah Ocalan re hevdîtîne bike. Li gorî daxuyaniya ku Hevserokê BDPê Selahattîn Demirtaş di Konferansa Demokrasi û Aştiyê de daye, di nav 6.şandeya BDPê de Hevseroka BDPê Gultan Kişanak jî heye. Şande ligel Kişanak, wê ji Pervîn Buldan û Sirri Sureyya Onder pêk were.

Demirtaş ifade kir ku wana ji bo hevdîtina bi Ocalan re serî li Wezareta Dadê dane û her sê nav pêşkêşî wezaretiyê kirine. Hevseroka BDPê Gultan Kişanak, bi hinceta, "di nav kesên ku gerîla hembêz kirin de bû" ji aliyê hikumetê ve çûyina wê a Îmraliyê nedihate qebûl kirin.

Li Enqerê Konferansa Demokrasi û Aştiyê pêk tê

AvestaKurd - Li Enqerê li Otelâ Surmeli, di çarçoveya pêvajoya çareserîna pîrgirêka Kurd de "Konferansa Demokrasi û Aştiyê" destpêkir. Gellek kesayetên naskirî di konferansê de cih digrin.

Di çarçoveya pêvajoya çareseriyê de, li ser daxwaza Rêberê PKKê Abdullah Ocalan 4 konferans wê li Enqere, Hewlêr, Amed û Ewropayê pêk bînin. Di vê bergehê de kon-

Ligel Şebnem Korur Fincancı, Murathan Mungan, Arif Sag, Gencay Gursoy, Yakın Erturk, hevserokên BDPê Selahattin Demirtaş û Gultan Kişanak, Hevseroka KCDê Aysel Tuğluk, Hevserokên HDPê (Partiya Demokratîk a Gelan) Fatma Gök û Yavuz Onen, Hevserokên ODPê, Serokê EMEPê, Cigirê Serokê Giştî yê KADEPê û gellek siyasatmedaran li salona konfer-

AVESTA KURD - Hevserokê KCDê Ahmet Türk û parlamenterê PAD yê (Partiya Aştî û Demokrasiyê) Wanê Nazmî Gür dest bi tîkiliyên xwe yê li Washingtonê kirin.

Hevserokê KCDê Ahmet Türk û parlamenterê PAP yê Wanê Nazmî Gür ku ji bo hinek hevdîtinan pêk bînin hatibûn DYEê dest bi tîkiliyên xwe yê li Washingtonê kirin.

Hevserokê KCDê berî ku tevî civîna gel ya li Washingtonê ya ji hêla civaka Kurd ve li otelekê hat sazîkirin de bibe bi nûnerên çapemeniya Tirk ya li Washingtonê hate cem hev û sohbeteke dirêj bi rojnamevanan re pêk anî.

Türk got ku şandeyê roja ewil ya serdanê bi cîgirê Wezareta Derva yê ji karên Ewrope û Asyayê berpîrsiyar Eric S. Rubin, rayedarên maseya Tirkiyeyê yê Wezareta Derva yê DYA û rayedarên Koşka Sipî re hatine cem hev û anî zimên ku rayedarên Amerîkî pêvajoya çareseriyê destek dikin û girîngiyê didin.

Türk anî ziman ku di pêvajoya

"Em dixwazin Amerîka piştevaniya çareseriyê bike"

çareseriyê de baweriya wan bi hêza gel bixwe heye û got ku: Daxwaza wan ya demokrasiyê ne tenê ji bo

wê çendê ku di mijara çareseriyê pîrgirêka Kurd de ew naxwazin ji derva mudaxele were kirin, çareserî

di hundir de ye. Türk holê got: "Daxwaza me ewe ku DYAê piştevaniyê bide pêvajoya çareseriyê ya li Tirkiyeyê, lewra çareseriyê pîrgirêkê wê demokrasiyê bîne herêmê hemûyê." û holê berdewam kir wî nêrînen xwe yê derbarê wê çendê de bi sazîyên cur be cur yê ramanê re û bi endamên kongreyê re jî parve kirine. Paşê jî Türk û Gür bi endamên civaka Kurd re hatine ba hev û derbarê geşedanên dawî yê li Tirkiyeyê agahî dan û bersiva pîrsên wan dan. Şande wê roja Sêşemê hevdîtînen xwe yê digel Projeya Demokrasiyê ya Rojhilata Navîn (POMED) û Naveda Pêşveçûna Amrîkayê (CAP) bidomîne û wê tevî taştêya ku ji hêla Namik Tan ê Balyozê Tirkiyeyê yê Washingtonê ve were dayîn bibe.

(Ilkehaber)

Mutlu Çiviroğlu / Washington

feransa yekem îro li Enqerê li Otelâ Surmeli destpêkir.

Konferansa Demokrasi û Aştiyê li ser banga Yaşar Kemal, Tarik Ziya Ekinci, Vedat Turkali, Orhan Pamuk, Murathan Mungan, Rakel Dink, Prof. Dr. Yakın Erturk, Prof. Dr. Ioanna Kuçuradi, Prof. Dr. Gençay Gursoy, Prof. Dr. Şebnem Korur Fincancı û Arif Sag, bi beşdariya zêdetirî 400 akademisyen, nivîskar, siyasatmedar, hunermend, aktîvistên tevgera jinan û rewşenbîran îro li Enqereyê destpê kir û wê du roja dewam bike.

ansê cihê xwe girtin.

Dîsa nivîskar Berat Günçikan, rojnamevan Nuray Mert, rojnamevan Ertugrul Mavioglu, rojnamevan Celal Başlangıç, akademisyen Prof. Dr. Ahmet Ozer, hunermend Suavi, parêzer û aktîvist Eşber Yagmurdereli jî tevî konferansê bûn.

Konferansê bi axaftina Parlamenterê BDPê yê Stenbolê Sirri Sureyya Onder destpêkir. Di konferansê de li ser demokratîkbûna Tirkiyê û aştîyê mayînde niqaşên grîng û dîrokî wê bîne kirin.

Şerê birakujî li Colemêrgê

Şer saet 18.00 dest pê kir û hetanî saet 21ê domand. Ev şerê hanê di navbera eşîra Ertoş û ya Pinyanişê de derket. Sedemê Şer jî, li ser çêreya pêz a li zozanan bû.

Du roj berê şer li zozanê di navbera şivanan de dest pê kiribû û di encamê de şivanek hatibû kuştin.

Roja şemiyê îcar şer ket naveda bajêr. Bi sedan kes jî herdu aliyên ve sûka bajêr jî xwe re kirin qada êrîşê. Her dever bûbû wek roja qiyametê. Ji aliyekî ve berên

yeklepî divirvirîn û ji aliyekî ve terqîn û gurmîna çekan bû, ji aliyekî ve jî qêrîn wêrîna sînyalên makîneyên polîsan bû û hem ava bi şîr bera ser şervanan didan, hem jî gaza îsotê birdidan ser wan.

Bi qederê 9-10 erebeyên pîsan ketibûn nîvê sûkê û nedihîştin ku şervan bigîjin hevûdu. Lê şervanî di kuçeyên teng re çiv li xwe didan û êrîşê hevûdu dikirin.

Saet li dora 21ê şevê şer rawestiya. Lê çend kes li erê

dirêjkirî dihatin dîtin. Ew mîr bûn an birindar bûn, nehat zanîn.

Piştî ku şer rawestiya, dengê sînyala enbulansan hat û li kesên mirî an birindar digeriyan.

Polîsan hetanî derengiya şevê jî nehêla kes li sûkê bigere.

Barzanî: Divê Ocalan azad be

AvestaKurd - Peyama Serokê Herêma Kurdistanana Federal Mesut greya Netewî a Kurdistanê (KNK) tê lidarxistin. Li çar parçeyên Kur-

Barzanî mora xwe li Kongreya Netewî a Kurdistanê (KNK) xist. Barzanî peyamek ji civîna KNKê re şand û îfade kir ku ji bo serkeftina pêvajoya aştiyê pêwîste Ocalan azad be. Li paytexta Belçîka li Brukselê civîna 13. Destaya Giştî a Kon-

diyar dike, ji bo ku pêvajoya aştiyê bi serkeftî bigihêje encamê, divê Ocalan azad be.

Barzanî di peyama xwe de wiha gotiye: "Pêwîste em ji bo ku pêvajoya hatiye destpêkirin bi serkeve bixebitin. Ez banga her du aliyan jî dikim ku, bila ji bo emcam girtin û serkeftina ev pêvajoya demdrêj hewl bidin. Çimkî aşti, diyalog û têkoşîneke bê şidet, li ber Kurda yekane rêya hevîyên xwe pêk anîne ye. Li Tirkiyê ji bo ku pêvajoya çareseriyê bi serkeve, divê birêz Abdullah Ocalan azad be û di makezagonê de guherîn pêk bê." Serok Barzanî di peyama xwe de bang li hêzên Rojava jî kir û peyama Hewlêrê wek "qezenceke netewî" nirxand. Barzanî di vê mijarê de wiha gotiye: "Ez dixwazim ku bila her kes li gorî peymana Hewlêrê tevbigere û hemû hêz bi bratî alîkariya hev bikin. Li hemberî hev rêbazên fişare û şidetê bikar nînin. Hêvî û daxwaza dijminên Kurdan tam jî ev e ku, Kurd li dijî hev çekan bikarbinin e."

Barzanî û Beden rewşa Iraqê nirxandin

Serok Barzanî û Cîgirê Serokê Emerîka pêvajoya siyasiya Iraq û navçeyê

nirxandin Joe Biden Cîgirê Serokê Wîlayetên Yekgirtiyê Emerîka li rêya telefonê ve pêwendî bi Mesûd Barzanî Serokê Herêma Kurdistanê kir. Li vê pêwendiyê telefonî da rewşa siyasiya Iraq û navçeyê nirxandin û her du qeyrana siyasiyên Iraq û navçeyê kirin. Her wiha Cîgirê Serokê Emerîka tekez li ser parastin û pêşxistina di navbera Herêma Kurdistan û Emerîkayê kir û ji bo koça dawîya xûşka rêzdar ve pîrse û hevxiyê xwe jî bi Serok Barzanî ragihand.

Ajansa AA ofîsa xwe li Hewlêrê vedike

AVESTA KURD - Hewlêrê vekin û wê dest Birêvebirê giştî yê Ajansa Anadol ya Tirkiyê Kemal Öztürk li Hewlêrê hev-dîtinêk ligel serokwezîrê Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî pêk anî. Öztürk, got ewê ofîseke mezin li

Hewlêrê vekin û wê dest bi weşana kurmancî û soranî bikin, wê weşana wan bê alî be. Barzanî jî aliyê xwe ve kêfxweşiya xwe bi vê gava Ajansa AA anî ziman û got ewê jî ji aliyê xwe ve bibin alîkar.

Karayilan voleybolê dilîze

AvestaKurd - Nivîskar û rojnamevanê Tirk Hasan Cemal, di di bloga xwe de her roj diweşîne. Hasan Cemal di nivîsa xwe a

qunciknivîsa xwe a îro de qala voleybola ku li Qendîlê, di navbera gerîla û Rêvebirên KCKê de hatiye lîstin dike. Rojnamevanê bi navûdeng Hasan Cemal, ev 2 heftene ku li çiyayên Kurdistanê û Qendîlê vekîşîna gerîlayên PKKê dişopîne û bi gerîla û rêvebirên PKKê re hevdiîtinan lidardixîne.

de pêşbirka voleybolê destpêkir. Cemîl Bayik wek min di nav temaşevanan de cih girt. Karayilan baş dilîze, xwe baş hildide. Ancax Sabri Ok bi bejna xwe a drêj zehf baş dilîze, li ser hev puanan distîne. Cemîl Bayik dibêje, 'kesên ku bi salan li girtîgehê raketibin voleybolê baş dilîzin. Heval Sabri tam 22 sala raketîye... Yê din ew ê bi berçavk e, Fuat, tam 20 sal, 6 meh û 6 roja li girtîgehê raket...'

PKK li Hewlêrê kampanya înzeyan didomîne

AVESTA KURD - Li başûrê Kurdistanê, li bajarê Hewlêrê, hevalbendên PKK kampanya înzekirina "Azadî ji bo Ocalan" berdewam dikin... Hikûmeta herêma Kurdistanê, ji aliyê xwe ve asayîşa wan diparêze û destûrê dide wan kampanya xwe berdewam bikin.

Binêrin ev belge çî dibêjin!

AVESTA KURD - Di medyaya Erebî, çend belgeyên balkêş hatine weşandin. Ew belge li ser peymana di navbera PYD û Wezareta Petrolê ya Sûriyê de diaxifin.

AVESTA KURD - Di medyaya Erebî, çend belgeyên balkêş hatine weşandin. Ew belge li ser peymana di navbera PYD û Wezareta Petrolê ya Sûriyê de diaxifin. Li gora belgeyên ku di malpera erebî Kulluna Şurakaa (http://www.all4syria.info/Archive/8

3746) ya navdar de hatiye weşandin, ji bo parastina bîrên (Hêzên ser bi PYD ve) û wezaretê petrolê ya Sûriyê de, peymanek hatiye înzekirin. Li gora wê peymanê jî YPG tê xwestin ku wan bîran biparêze, yanî ne weke ku PYD digot Rimelân hate azadkirin û şeravanên YPG derbasî wê derê bûn. Ev dokumentên nehênî, ku li raya giştî hatine weşandin, gelek rastiyên ku heta niha veşartî mabûn eşkere dike. Sedema ku heta niha PYD ev belge û ew peyman ji Kurdan vedîştartin çî bû? Hîn jî PYD di derbarê van belgeyan de tiştêk negotiye.

Opozisyona Suriye û helwesta Kurdan

Civîna opozisyonê li Stanbulê berdewam dike, dixweyê aliyên kurd di vê civînê de ne çelakin. Helwesta Kurdan nayê zanîn yan jî aliyên Kurd di vê derbarê de ne zelal in. Civîna opozisyona Suriye li Tirkiyê bajarê

Suriye bike. Seyda partiyên kurd vexwandin civîna opozisyonê. Lê dixweyê tenê hinek partiyên kurd tevî civînê dibin. Ji ber ku di nav xwe de partiyên Kurd di derbara tevlibûna opozisyona Suriye de ne gelekî zelal in.

Satenbulê ji roja dpênçembê destpêkir û dê sê rojan berdewam be. Di opozisyona Suriye de berpîrsê beşê Kurdan Dr. Abdilbasit Seyda ji berî civînê rojekî serdana Hewlêr kir da ku hevdiîtinan li gel partiyên Kurdistanê Herweha wek ENKS tevî civînê nabin û her partiyek bi serê xwe beşdariyê bikin. Lê dixweyê hemû partî jî beşdariyê nakin. Armanek ya civînê ewe ku opozisyon berfirehtir bibê û ji bo vê jî dê hinek aliyên siyasî bikevin di nava opozisyonê de.

Li Helebê 50 girtî hatine kuştin

AvestaKurd - Li Heleba Suriyê, li girtîgeha Muslumiyyê, di şer û pevçûnên di navbera rejîma Suriyê û hêzên Artêşa Azad de, top li girtîgehê ket û jê 10 Kurd, 50 girtî hatine kuştin. Girtîgeha Muslumiyyê bû hedefa topên rejîma Suriyê û hêzên Artêşa Azad. Di şer û pevçûnên di navbera her du hêzan de top li Girtîgeha Muslumiyyê a li Helebê ket û jê 10 Kurd, 50 girtîyan jiyana xwe ji dest dan. Li gorî ragihandina malbatên girtîyan û şahidên bûyerê, li Helebê di navbera hêzên Artêşa Azad û rejîma Suriyê de şer û pevçûnên dijwar diqewimîn.

Çend navên girtîyên Kurd yên ku li Girtîgeha Muslumiyyê jiyana xwe wenda kirin eşkere bûn: Hesên Beşar, Lewend Hecî û Seydo (paşnav ne diyar e.). Li derdorê girtîgeha Muslumiyyê şerê dijwar yê di navbera her du hêzan de dewam dike. Li girtîgehê bi hezaran girtî hene û malbatên girtîyan bi endîşe ji qetlîfameke muhtemel ditirsîn. Malbatan bang li rêxistinên mafên mirovan yên navneteweyî kirin ku bila vî şerî rawestînin.

37 saliya şoreşa Gulanê pîroz be

Îro 37 salvegera dest-pêkirina Şoreşa Gulanê ye. Sala 1975-ê Şoreşa mezin Kurdistanê dike. Fermana rê n Pêşmergeyan dibêjin Bar-

ya di serokatiya Barzaniyê nemir de, li hev kirina herdu sistemên mezin yê cihanî têkçû. Lê têkçûna Şoreşa Îlonê demî bû.

Ji salekî kêmîr Partiya Demokrata Kurdistanê qiyadek demî ava kir û roja 26.Gulanê 1976-ê cardin li çiyayê Kurdistanê bûn dengê gelê xwe û pêşmergeyên Kurdistanê ew hêviyên ku çilmisîn şîn kir ve.

Sala 1975-ê Barzaniyê nemir dixwaze şer bisekinîne. Li ser vê yekê li gel serkirdeyatiya PDK-ê civîne dîke û biryara sekinandina şer didin. Lê Barzaniyê nemir civînekî li gel berpîrsên hêzên pêşmergeyan dike û dixwaze di derbarê berdewam kirin yan jî sekinandina şer de dîtina wan bizanibe.

Di civînê de Barzanî dibêje: "Hun pêşmergeyên qehremanin vî şerî dikin. Ez niha dixwazim bizanim ka dîtina we çiyê? Em vî şerî bisekinînin yan berdeyam bikin. Barzaniyê nemir dirêjahî behsa rewşa herêmê û cihanê dike, behsa rewşa

Kurdistanê dike. Fermana rê n Pêşmergeyan dibêjin Bar-

zanî: Hun çi fermanê bidin emê wê bikin, lê em amadenê şer bikin, lê em dixwazin dîtina cenabê we di vî warî de bizanin.

Barzanî dirêjahî dîtina xwe dibêje di beşek axavtina xwe de di derbarê sekinandina şer de Barzaniyê nemir dibêje: Ez fedekariya pêşmergeyan ji her tiştî çêtir dizanim. Îro rewşa siyasî hatiye guhertin, cihan li kurdan bûye derbek.

Ez jî ne Barzaniyê berê me, ez pîr bûme nexweşim. Wek berê nikarim bigerim û şer bikim. Ez niha du gavan tavêjim diwestim. Eger em şer bikin dê pêşmergeyên qehreman yê qenc piranî bêne kuştin. Hingê dê gelek zehmet be em rojek ji rojan bi hesanî serxweve werin. Lê em şer bisekinînin emê di demê kurd bikaribin cardin berevaniya mîletê xwe bikin.

Li gora vê biryara sekinandina şer tê dayîn û şoreşa Îlonê ji qonexekî derbasî konaxek din dibe. Şoreşa Gulanê dibe berde-wamiya qonaxa duyem ya Şoreşa Îlona pîroz.

Berazilyayê jî ber xwe da bazarê Kurdistanê

Nêçîrvan Barzanî serokwezîrê Kurdistanê, îro li bajarê Hewlêrê pêşwazî li Enwer Nehas sefirê Berazilyayê li Îraqê kir. Di civînekê de têkeliyên navbera herêma Kurdistanê û Berazilyayê û vekirina konsulxaneyê fexrî ya Berazilyayê li Hewlêrê hatin gotûbêj kirin. Di vê çarçoveyê de sefirê Berazilyayê yê Îraqê got ku, vekirina konsulxaneyê fexrî ya Berazilyayê li Hewlêrê destpêkeke bo vekirina konsulxaneyê giştî û ev yekê jî dê têkeliyên di navbetra Kurdistan û Berazilyayê de ber bi qonaxê nû û pêşkeftî

bibe. Sefirê berazilyayî behsa beşdariya şirket û kampanyên berazilyayî di piroseya avadankirina herêma Kurdistanê de kir û got ku, nuha yek ji baştirîn kompaniyên berazilyayê ku di warê bînasazî de kar dike li herêma Kurdistanê ye. Nêçîrvan Barzanî serokwezîrê Kurdistanê di axaftina xwe de tekîd kir ku, deriyên herêma Kurdistanê bo hemû wan welatên dixwazin li herêma Kurdistanê sermayeyê xwe birazînin vekîrîne. Barzanî got ku, ya ji bo hikûmeta herêma Kurdistanê giring kalîteya karîye ku li gor

standardên cihanî be. Rewşa Îraqê û têkeliyên navbera Hewlêr û

Kurdistanê hertim dixwaze hemû arîşe û pirsgrêk bi rêya diyalog

Bexdayê mijareke din a civîne bû. Di vê çarçoveyê de, Nêçîrvan Barzanî serokwezîrê Kurdistanê behsa helwesta herêma Kurdistanê kir û got ku, herêma

danûstandinan bîn çareser kirin û serdana vê dawiyê ya şandeya herêma Kurdistanê bo Bexdayê li ser baweriya herêma Kurdistanê bi danûstandinan bû.

"Em êdî naxwazin dayîkên kurd û tirk bigirîn"

AVESTA KURD - Serokê Konseya Rêveber a Koma Civakên Kurdistanê (KCK) Mûrad Karayilan, endamên serokatiya KCKê Cemil Bayik, Sebrî Ok, Sozdar Avesta û Ronahî Serhed ji nivîskarê Tirk Hesên Cemal re axivîn.

Beşek ji nivîsa Hesên Cemal a ligel endamên konseya rêveber a KCKê ku di malpera T24 de hatiye belavkirin bi vî awayî ye.

Mûrad Karayilan: "Em êdî naxwazin dayîkên kurd û tirk bigirîn. Em ji bo bîranîna kesên ji herdu aliyên jiyana xwe ji dest dane, aşî û biratiyê bênin. Ev rastiyeke, leşkerên tîn hemberî me ne dijminê me ne. Dijmin, saziya ku siyaseta înkarkirina kurdan berfirehkiriyê. Ger înkâr biqede, wê bîngê dijmintiyê jî biqede.

Ji bo ji niha û pêde dayîk êşê nekişînin, em di nava hewldanan de ne

Trajediya ku çêbûyî, ji derveyî vîna me çêbûye. Ev çavkaniya xwe ji siyaseta berê ya înkarkirina kurdan digre. Peyama me ji bo dayîkên leşkerên kurê wan jiyana xwe ji dest dayî eve, ev şer ne terciha me bû. Em êdî naxwazin ne dayîkên tirk û ne jî yên kurdan rondikan bibarînin û em naxwazin bigrîn. Kesên ji herdu aliyên jiyana xwe ji dest dane, ji bo bîranîna ciwanên me yê şehîd bûne, em dibêjin were em aşî û biratiyê çêkin. Heta niha tiştê çêbûyî, çêbû. Êdî bila çênebe. Em dibêjin bila aşî û biratî çêbibe. Ji bo ji niha û pêde dayîk êşê nekişînin, em di nava hewldanan de ne.

Aştiya ku me li ser banga Rêber Apo kirî, wê yekê nîşan dide ku em di mijara aştiyê de ciddî û jî dil in. Ger aliyê beramber jî tiştê pêwîst bike, êdî ji vir û şûnde ti dayîkek êşê nakişîne.

Vekişîn wê di nava yek an du mehan de biqede.

Biryara agirbest û pêkanîna wê, biryara vekîşîn û pêkanîna wê, tiştên me kirine. Herdu jî bi hev re dimeşin. Ji 8ê gulanê ve 8 grûb hatine. Di van rojên dawiyê de ji ber barîna barana zêde, kêmtên. Wê meha pêşiya me lez bê dayîn. Demek diyarkirin ne raste. Lê vekîşîn wê di nava yek an du mehan de biqede.

Hikûmet di demê kurd de dikare hinek tiştan bike. Di nava wan de, berdana KCKyîyan. Heta niha kêmt kes hatine berdan. Herwiha li girtîgehê kesên nexweş hene. Dikarin wan berdin... Dikarin yasaya hîlbijartinan biguherînin û benda hîlbijartinê kêmt bikin...

Îro pêvajoya aştiyê bi navendîtiya Rêber Apo tê birêvebirin. Ji bo vê yekê şandek ji Qendîlê, ji KCKê, ji BDPê, ji Mirovên Aqilmend, akademîsyen,

rojnamevan û hunermendan jî bila ligel Rêber Apo bicivin."

Diyariya herî ciwan a ji bo dayîkan çêbûna aştiyê ye

Ronahî Serhat: "Aştî wê bi hewldanên dayîkan bê. Tiştê şer afirandî, zîhniyeta mîrê. Leşker jî zarokên kedkarên zilm dîtine.

Dixwazî tirk an jî kurd, diyariya herî ciwan a ji bo dayîkan çêbûna aştiyê ye. Aştiya bîngêhîn bi hewldanên dayîkan tê."

Cemil Bayik: "Em neçarî şer hatin hiştin. Kes naxwaze şer bike. Di şer de rewşên nedihatî xwestin jî çêbûn. Ger aşî çênebe, ne gengaze mirov bikare tam êşan parve bike. Di bîngêh de dayîk dikarin aştiyê bênin. Divê ji bo vê yekê dayîkên tirkîyê jî ji bo aştiyê tekoşînê bikin."

Divê kurd rêveberiya xwe bikin Sabrî Ok: 23 salan li girtîgehê maye û wiha dibêje: "Pir zehmete mirov hestên dayîkan îfade bike. Bersiva herî baş, çêbûna aştiyekî bi rûmet û ciwan e.

Ger di destûra bîngêhîn de bêjin Tirkîti, divê behsa kurdan jî bikin. Wê demê wê rastiya kurdan jî di destûrê de cih bigre.

Divê kurd xwe bi xwe rêveberiya xwe bikin. Çênebe bêjî, ezê te bi rêve bibim û di rêveberiya te de berdewam bim. Bila kurd xwe rêvebibin.

Sozdar Avesta: Bê şik, êşa herî mezin dixwazî kurd an jî tirk, dayîkan dîtiye. Di nava vê salê de dayîkên kurd li Şirnex, Colemêrg û Dersimê çadir vedan. Em bawer dikin wê hembêzkirina dayîkan ji bo welatiyên Tirkîyê û Kurdistanê bibe despêka biharê. Rûdaw

Îsraîl: Emê li Sûriyê Esed tercîh bikin

AVESTA KURD - Rayedarê ku navê xwe Rayedarêkî payebilind ê saloxgeriya îsraîlê wiha got; madem ku li Sûriyê îslamparêz desthiladar dibin, baştî Esed desthilatdar be. Lewra Esedekî ku li şuna xwe disekine û bêhêz ji bo me hîn baş e.

Rayedarê îsraîlî daxûyand ku, ger sûriyê di bin desthilatiya serokê dewletê Esed de dewam bike ji bo wan hêj baş e. Herku mîltanên îslamparêz hebin bila Esed hebe. Lewra di rewşek wisa de Esed ji bo hêj çêtir e.

Rayedarê ku navê xwe eşekere nekir di daxûyaniya ku dabû rojnameya "The Times"ê de dax-

uyanîyên girîng dan. Rayedarê îsraîlî got "herku li wê derê yê oldar bihêz dibin û qeyrana li sûriyê kur dibe, em Esedekî ku bêhêz çêtir dibinin. Ji bo berjewendiyên me rejîma esed hêj gunçaw e..."

214 endamên PKK tevî YNK bûn

AVESTA KURD - Berpîrsê desteya kargîriya mekteba siyasîya Yekîtiya Niştîmanî ya Kurdistanê, pêşwazî li hejmarekî zor yê Kurdên parçeyên din yê Kurdistanê kir ku çûne nav rêzên YNK'ê.

Li gor nûçeyekî "Ensat Merkezî" ser bi Yekîtiya Niştîmanî ya Kurdistanê ku roja 17/5/2013'an belavkirîye ku 214 kes li parçeyên din yê Kurdistanê ku pêşî li nav rêzên Partiya Karkerên Kurdistanê PKK'ê de bûn biryara xwe dane ku biçin nava rêzên

Yekîtiya Niştîmanî ya Kurdistanê û di çarçoveya wê partiyê de xebata xwe berdewam bikin.

Amaje bi wê yekê jî hatiye kirin ku berpîrsê desteya kargîrî ya mekteba siyasîya Yekîtiya Niştîmanî ya Kurdistanê Mele Bextiyar di rêûrûmekê de ku ji bo pêşwazîkirina wan kesan hatibû rêxistin kirin ragihandiyê û gotiyê: "Em dîroka xebata we bilind dinixînin û rêzê lê digrin, ji berku we li nav Partiya

Karkerên Kurdistanê kar kiriye. Em dilxweşin bi ew ezmûna we ya borî hûn birjînin nava robarê Yekîtiya Niştîmanî ya Kurdistanê, ji

ber ku YNK'ê mala mezine û hewl bo hemû aliyekî dide, li vir hûnê bîr û ramanên xwe bi azadî bidin nîşandan." (rojvakurd)

Wezîrê derve yê Sûriyê li Bexda ye

Bi serdanekî ji nişka û bêyî agahdariyekî, îro danê sibehê şandeke hikûmeta Sûriyê bi serokatiya wezîrê derve yê Sûriyê Welîd Mûelîm gihişt Iraqê. Biryare ew şand ligel serokwezîrê Iraqê Nûrî Malikî bicive. Endamê lijneya peywendiyên derve yê parlamentoya Iraqê Hesên Xizir Ebas ji Rûdawê re ragihand: "Serdana

wezîrê derve yê Sûriyê bo Iraqê ji bo şewirî û guftûgokirina ligel hikûmeta

Iraqê ya ji bo lidarxistina kongreya navneteweyî ya biyare li ser Sûriyê bê

sazkirin e." Kongreya navneteweyî ya taybet li ser guftûgokirina rewşa niha ya Sûriyê, bi tevlibûna civata asayîşê, Amerîka, Rûsya, gelek welat û aliyên din ligel opozisyona Sûriyê tê lidarxistin. Berî niha jî hikûmeta Iraqê daxwaz kiribû ti welatek destlêwerdanê di karûbarên navxwe yê Sûriyê de neke û divê gelên Sûriyê bi xwe çarenivîsa welatê xwe diyar bikin.

Zîndana Amedê

Li Amedê du girtîgehên navdar yê ku ketine ser zar û zimanan hene.

Navê ya pêşîn di gelek stranên Kurdî de wek "Hepîsxana Diyarbekirê" derbas dibe. Di nav Kelaya Hundir yan jî bi naveke din Kelaya Biçûk de cî digre. Dîroka çêkirina wê gelek kevn e. Tê tîxmîn kirin ku bi avakirina sûrên kelayê re ev girtîgeh jî hatiye çêkirin. Lewra ji aliyê herkesî ve baş tê zanîn ku desthilatdar ji bo berdwamiya îktîdara xwe, dest bidin ser kuderê, li wê derê wek karê pêşîn hepîsxaneyan lê dikin. Ev girtîgeh jî heta salên 2000-î bi awayekî aktîf girtîyan dihewîne, lê niha ji bo wê bikin muze karên restorasyonê berdewam in.

Receb Dildar
recebdildar@hotmail.com

Gelek navdarên Kurd di Hepîsxaneyê Diyarbekirê de mane. Ji yê dema nêzik, Melle Mustafa Barzanî û dayika wî, Mehme Arîf Cizrawî û Şêx Seîd di wê hepîsxanê de mane. Dîsa gelek ciwanmêr û mîrxasên Kurd di wê girtîgehê de salên dirêj razane, îşkence dîtine yan jî canê xwe dane. Meriv nikare dîroka wê girtîgehê ji dîroka Kurdan cûda binirxîne.

Navê Hepîsxana Diyarbekirê di gelek stranên de derbas dibe lê strana ku herî zêde bi wê hepîsxanê re bûye yek, strana "Saliho û Nûrê" ye. Ev stran ji aliyê gelek dengbêjan ve hatiye gotin.

Lê mijara me ya îro ne ev girtîgeh e. Mijara me Zîndana Amedê ya nû ye ku di dav xelkê de jê re dibêjin "girtîgeha 5 nolû." Ev zîndan di sala 1980-yî de, piştî darbeya Kenan Evren ji bo girtîyên siyasî hat avakirin û heta niha jî ji bo wê armancê tê bi kar anîn.

Girtîgeh wê çaxê gelek li derveyî bajêr, di nav rezên rojavayê Amedê de hatibû çêkirin. Lê ji ber mezinbûn û firehbûna bajêr, girtîgeh îro di nav navçeya Rezan de maye. Wek abîdeyeke zor û zulmê hîn jî karê xwe dimeşîne.

Ya rast gava meriv navê wê girtîgehê dibihîze, rasterast îşkence û zulm tîn bîra meriv. Kemalîstên Tirk ji Hitler û Mûsolonî çî hîn bibin qat bi qat lê zêde kirine û li ser Kurdan ceribandine. Dewleta Tirk ji bo îşkenceyên sistematîk gelek eskerên pispor perwerde kiribûn û bi hemû hovîtiyên xwe hewl didan ku gelê Kurd li wê derê bêrûmet bikin.

Roma Reş rewşên bîr û serhilderên gelê Kurd li Zîndana Amedê civandibûn û bi zulm û zorê hewldidan ku pêşengên gelê Kurd li wê derê poşmaniya xwe bînin ser ziman ku carek din tu kes li doza gelê Kurd xwedî dernekeve. Ji ber wê jî hemû rê û rêbazên hovane yeko yeko li ser Kurdan dihatin ceribandin. Asta hovîti û îşkenceyan ewqas zêde bû ku ez ne di wê baweriyê de me ku tu nivîskar yan jî rojnameger bikaribe ew îşkenceyên ku li wê derê hatin kirin bi gotinan bînin ser ziman.

Bi dehan kitêb li ser Zîndana Amedê hatine nivîsîn û bi dehan stran li ser Zîndana Amedê hatine gotin lê tu yek ji wan jî nikarin bersiva zûlm û zora li wê derê hatibû kirin bidin. Yê min bi xwe, çî wext we bixwaze ku ez behsa wan rojan bikim, bitenê du dilop hêşir ji çavên min berjêr dibin, lewra behskirina wê derê tiştêkî ji derveyî însaniyetê ye û tu dil nikare xwe li ber çalîkirina wan rojan xwe ragire.

Ya rast Dewleta Tirk hewl da wê nîşka ku pêşengiya gelê Kurd dikir him wek fikr û raman him jî wek fîzîkî tune bike. Dewletê dixwest Kurd vîya bibînin û careke din doza Kurd û Kurdistanê nekin.

Lê Roma Reş bi ser neket, gelek lehengên ku îro di dîroka gelê Kurd cî girtine, bi şewitandina bedena xwe, bi tunekirina canê xwe, vî zulmê qebûl nekirin û di dawiya sala 1983-yan de, piştî ku gelek şehîd li dû xwe hiştin bi serhildaneke mezin, ji wê zulmê re gotin bes e.

Ji bo ev zulm û îşkence hinek sivik bibe heta sala 1984-an girtîyan tam 32 cesed li Zîndana Amedê li dû xwe hiştibûn û ji ber îşkenceyan bi hezaran seqet û nexweşên psîkiyatriyê li dû xwe hiştibûn. Gelek pêşeng û maqûlên Kurdan ji bo rûmeta xwe û gelê xwe nexin bin lîngan li wê zîndana ku li ser dinyê mîna keke weke wê ya din tune ye can dan.

Niha ji bo ev zîndan ji însaniyetê re wek mîrasek bimîne û ev îşkence û zulma wê zîndanê neyên ji bîr kirin, hewldan hene ku wek muze ji nû ve were restore kirin. Ev daxwaza gelê Kurd e. Ji bo wê daxwazê di 30-yê îlonê de li Amedê xwepêşandaneke hat li dar xistin û bi hezaran kes bi ser zulma Roma Reş ve qîriyan.

Lê Dewleta Tirk wek hercar, ji bo şopa zulma xwe veşêre dixwaze wê zîndanê xera bike û navê wê ji dîroka rake.

Divê Zîndana Amedê xera nebe û Kurd îşkence û zulma dewleta Tirk tu carî ji bîr nekin.

Divê Kurd wê rûreşiya li ser Kurdan hat meşandin ji bîr nekin.

Divê Kurd Zîndana Amedê wek xaleke reş her tim bibîr bînin ku nîşên nû bizanibin çî hatiye serê gelê Kurd û bi wî awayî li sîberoya xwe bifikirin.

Îmralî dibe baregehek siyasî

Li ser daxwaziya Ocalan 8 girtiyên din yê PKKê rêdikin Îmralî. Wek tê zanîn sala 2009ê ji bû Ocalan tenê nemîne 5 girtî rêkirin girava Îmralî. 4 ji wan girtiyên doza PKKê û yek jî ji doza rêxistina çepên Tirk TIKO bû.

Ji berî demekî Ocalan da xuyakirin ku hêdî wan 5 girtiyên li Îmralî naxwaze. Li ser vî yekê serokwezîrê Tirkiye Tayîb Erdogan

axavtinek ya xwe de gotibû: Ji bû tenê nemîne me hinek girtî rêkirin Îmralî. Niha jî dixwaze ew girtî ji Îmralî herin.

Lê di demek nêzik 8 girtiyên din yê doza PKKê rêdikin Îmralî. Ev kes dêji aliyê Ocalan ve bînin destnîşankirin, piştî erêkirina wezîrê Dadê wan dibin Îmralî. 4 ji wan jinên û 4ên din jî mîrin.

Dixwêyê Îmralî ji girtîgehê zede-

tir dibê baregehek siyasî ji bo pêwendiyên li gel dezgehên dewletê û rêvebirina tevgera PKKê. Li ser vî yekê gelek şiroveyên cuda tînin kirin.

Wek ku tê zanîn li Başûrê Rojavaya Kurdistanê şoreşek ku hîn didome heye. Rejîma BAAsa xwînrij di demên xwe yê dawî de ye. Heta berî çend hefteyan jî di nûçeyande Rojava her tim di pêşîde bû. Divê wiha bûna jî. Lê di demên dawî de, bi taybetî jî piştî hevdiştinên dewlet û Ocalanê êdî di nûçeyande cih nadin Rojava. Hat xwestin ku şoreşa li Rojava didome paşve bê avêtin.

Bêgûman ev xeletiyek mezin e. Ji ber ku hin alî nexwazin jî heta

asteng jî bikin divê rewşa Rojava her tim di rojevêde be. Bi pêşketina teknolojîyê derfet hene ku rewşa Rojava bê şopandin. Derfet hene ku beyî daxuyaniyên partiyên an daxuyaniyên 'serokan', mirov rasterast ji gelê ku li wir dijî rewşê hîn bibe.

Belê, em çima tiştêk ku pêkan û hêsan e nakin an nikarin bikin?

Li gor min bersiva vî pirsê diyar û zelal e:

Hêzên din nav me de û ê ji dervî me ku naxwazin Rojava di rojevêde be, naxwazin Kurd di Rojava de destkeftinek bi dest nexer. Ji berk u

Projeya aşitiyê projeya Tirkîyeyê bûnê ye

dixwazin projeyek ku jê re dibêjin "projeya aşitiyê" bidin destpê kirin (projeya aşitiyê tenê û tenê projeya Tirkîyeyê bûnê ye) û Bakûrê Kurdistanê bi temamî tîxin bin bandora xwe. Bi wî awayî dixwazin bi hêz û piştgiyariya ku ji Bakûr bigirin, pêşî li pêldan a Ala Rengîn li Rojava bigirin. Ez bawer im mirovên ku ji siyasîyê piçek fehm dikin, wê projeyê bi hêsanî dibînin.

Ji bo nehêlin ev proje biserkeve û Kurd mafê xwe yê çarenivîsîyê bidestbixin divê em çî bikin?

Ger vana xal bi xal binivîsin:

1-) Divê em li her derê eşkere bînin ziman ku em Kurd netewek in, Sûriya, Tirkiye û İnan li Kurdistanê dagirker in (hewce nake em Başûr binivîsin. Ji berk u ew der azad e), ziman û çandek me yê dewlemdar hêye û em xwedî dîrokek dirêjin.

2-) Divê em rasterast bînin ziman ku li cihanê mafên netewên din çî bin (bi taybetî jî dewletbûn) mafên Kurdan jî ew bin. Divê vî tiştî hew di gotinê de nehêlin û li gpr wê jî tevbigerin, gavan bavêjin.

3-) Divê em eşkere û bêtîrs piştgirî bidin şoreşa netewî ya Rojava û divê ew jî ne tenê di axaftinê de bimîne bi rastî jî piştgirî bidin.

4-) Divê em ji ciwanê Rojavayê ku ji bo mafên netewî tîdikoşin diyar bikin ku ew ne tenêne, pêşeroja me bi hev ve girêdayî ye û em amadene ku divê tîkoşîna netewî de çî bikeve ser milên me bikin.

5-) Divê em eşkere seknek li dijî PKK/PYD yê ku dixwaze pêşî li

kesên ku ji bo mafê çarenivîsîyê (mafê dewletbûnê) tîdikoşin bigire, nîşan bidin.

6-) Divê di nav rêxistinên ciwanan ên her çar perçeyên Kurdistanê, li ser bîngehek netewî yekîtiyek bê avakirin. Divê em biryarên Konferansa Ciwanan bînin cih û konferansê bikin kongir ku di nav ciwanan de yekîtiyek netewî avakin.

7-) Divê li dijî lîstika kul i Bakûrê Kurdistanê di navbera dewlet û Ocalan tê lîstin (a rast dewlet nivîsandiye û derhêner e, Ocalan jî lîstikvan) helwestek eşkere bê nîşandan. Ji berk u dixwazin bi vî projeyê Kurda bê statu bihêlin û di bin navê "Tirkîyeyîbûnê", "aşitiyek" "bi darê zorê" çêkin. Helbet bikarnameyîna çekan û nîmirina ciwanan cihê kîfxweşiyê ye. Lê divê em fehm bikin ku ev proje projeya bêstatu hiştina Kurda ye.

Divê li her derê û li hemû çalakiyan ji dêvla flamayên partî û rêxistina, perçeyên potikan ku hineka ji xwe re kiriyê al her tim Ala Rengîn di dest de be.

9-) Divê zîmanê Kurdî ne tenê di hundirê malê de, li hemû qadên jîyanê bê bikaranîn.

Pêkane ku em van xalan zêdetir bikin, lê xalên bîngehînan vana ne.

Ger em vana bikin, emê wê çaxê polîtîkayên dagirkeran ku li ser Kurdistanê çêdikin pûç bikin. Evê jî me gavek din nêzîktirê rizgariya Kurdistanê bike...

Li gel rêz û slavan

Sîdar Parêzvan

Kurdên Bakur serxwebûnê naxwazin

AVESTA KURD - Li Kurdistanê bakur encama ankêteke ku hatiye kirin destnîşan dike ku piraniya Kurdan sistema xweseriyê naxwazin.

Anket ji aliyê UKAM (Navenda Lêkolînê Çandî ya Navneteweyî) ve hatiye çêkirin.

Di encama anketa UKAM de ji her 100 kurdî 62 kurdî dixwazin li Tirkiyê bi tirkan re bibine wekhev. Însanên pirsên anketa bersivandine, di pêvajoyê de aktorê girîng Erdoğan nîşan dane. Sedî 73 diyar kirine ger Ocalan bixwaze PKKê

çekan berde. Însanên ku anket bi wan re hatiye kirin ji wan jî sedî 75 kurdî, 12 tirkî, 7 zaza û ji sedî 6 jî

ereb bûne. Derketiye holê kesên anket bersivandine, partiyên CHP

(Partiya Gel a Komarê) û MHP (Partiya Hereketa Nijadperest) li pêpberî pêvajoya helkirina pirsê kurd wana asteng dibînin. Li berevajî vî rewşê, ji sedî 85 mîlet helwesta BDP (Partiya Aftî û Demokrasiyê) di cih de dibîne û dicibîne. Anket rîya me dide ku di helkirina pirsê kurd de pêngava herî watedar perwerdehiya bi zîmanê kurdî ye. Di anketa UKAM de însanên anket bersivandine bi rêjeyeke zêde destnîşan kirine ger perwerdehiya bi zîmanê kurdî bê kirin wê wextê pirsê kurdê çareser bibe.

Ji konfaranse Lozanê û Paxta Sadabadê, pêvajoya qatkirina kurdistanê

Konfaranse Lozanê ku di sale 1923'an de bû, di wê de kurdistan hat qat(perçe)kirin. Ev dema nû ya ku tekoşîna azadîya kurdistanê PKK'ê daye destpêkirin, ji bo statûya kurdistanê pîrr giring a. Lê divê ku em pêvajoyên dîroka kurdistanê bi wê zihniyeta ku ew di nava Îran, Îraq, Sûrî û Tirkiya de kirî qat jî divê ku mirov fahm bike. Bi vê yekê, me jî, xwest ku ji destpêka konfaranse Lozanê, û heta pêvajoya ku Paxta sadabadê li derdikeve û ji wê jî heta paxta baxdadê û Cezayîrê ku di wan re baxtê kurd û kurdistanê didina kifşkirin, me xwest ku bînin ser ziman. Civatek, heta ku xwe nasnekê wê nekeve lêpîrsîna serpêhatiyên xwe de jî. Lê ku xwe naskir û ket pay serpêhatiyên xwe de, êdî bidest fêra dîroka xwe dike. Wê dîroka xwe dixwêne û jê fêran derdixe. Di Serî de, me ev zihniyeta ku ji sale ku konfaranse Lozanê di wê de hatî ji sale 1923'an heta sale me ya ku em di wê de na ya 2013'an, bi sereke me bi wê zihniyetê re lê binerîn û fahm bikin.

Demê ku me bi wê zihniyetê re dît, êdî emê bibînin û fahm bikin ku ka ji ber çî û li ser çî esasê kurdistanê, ji sale 1923'an heta 2013'an, bûya qadaka ku lê şer bi kurdan re di wê de hatî kirin. Ji serhildane Şêx Saîd û Sêd Rîza û heta komkujîya dersimê û komkujîya Helepçê û ji wê jî heta komkujîya Roboskî û komkujîya kurdan a li Parîs'ê û hwd, emê bibînin ku hemû şer û komkujî di temenê wan de ev zihniyet heya. Bêgûman, ev dîroka ku me bahsê kir ji dema 1923'an û heta 2013'an, bi sadan cildan ansîkopedî jî werina nivîsandin, wê nikaribin bi tememî wê dîroka bi êş bi tememî bêne ser ziman. Lê emê tenê bi vî nivîsê re, dem bi dem bi teybetî pêvajoyên wê yê giring hildina li berçav û bînin ser ziman. Em hêvî dikin ku wê rojekê ew ansîkopedîya wê jî were nivîsandin. ....

Weke destpêkê Konfaranse Lozanê û bêstatû hiştina kurdistanê

Di aslê wê de, divê ku em vê pêvajoyê ji konfaranse Sîykes-picot bidina dest pê kirin. Ji ber ku li wir, levbeşkirina herêmê ji aliyê hêzên serdest bûya. Konfaranse Lozanê, li gorî gîyane wê tê li darxistin bi armanca parastina wê rewşê ya serdestîya wan hêzan a.

Ku mirov, di van rojên ku li ser çareserkirina pîrsgirêka kurd tê axiftin, ku çawa ew pîrsgirêk hate afirandin û bi çî awayê hate afirandin ku mirov wê fahmnelê, mirov wê di çareserkirina wê de jî baş bi ser nekeve. Berî hertiştî baş û qanc fahmkirina şert û mercên deme û yê herêmê, wê ji me re ji bo fahmkirina bûna wê pîrsgirêkê, wê têgihîstinekê bi me re çê bike. Di van rojan de kurd bi carekê hemû li ser lîngan a û doza çareserkirina pîrsgirêka kurd dikin. Ji ber vê yekê, di van rojan de kurdan bigiştî bidest çalakîya neîtaatîyê kir. Bi wê re jî "konên çareserîya demokratîk" ji bo çareserkirina pîrsgirêka kurd, li ber qad û bajar û bajerkên kurdan li kurdistanê hatina vedan. Bi sadhezaran kurd, ji bo çareserkirina pîrsgirêka kurd li ser lîngan a. Lê dewlet, li ber wan ti tevgerîyaka ku wê çawa wî şerê ku ev 30 salin ku li ber kurdan daya meşandin de ya. Ji bo wê domandina wî şerê qirêj jî, li rê û rêbazan digerihe. Ji bo vê yekê bi Îran, Sûrî û Îraqê, welatên ku muhatabê pîrsgirêka kurd in, bi wan re roj bi roj li ser hevdu civîna li dar dixê. Bi hev re, li çare-

serîyekê digerihe. Ji wî şerê ku li Libya hatî destpêkirin jî, Tirkî di hewldana ku ancama ji bo berdewam kirina wî şerê li ber kurdan ku dide digerihe. Di deme ku şerê li ber Libya, hate destpêkirin, bê ku heya ti kesekî jê hebê, tirkî kiştên şer yê mazin şandina ber Libya. Bi wê re jî, bi Nato û Amarika û welatên rojava jî, di hin tîkiliyên ku ew piştgirîya xwe ji bo wî şerê ku li Kurdistanê dide meşandin de ya. Ev li vê yekê, digerihe. Lê şert û mercên demê jî, pîrr guharîna. Êdî, nêzîkatîya ku pîrsgirêkên civatî û civakî, bi tîkildanên re bêne çareserkirin derdikeve pêş. Bi vê yekê re mirov karê bêje ku êdî demeka nû bi vê yekê di rê û rêbazên çareserkirina pîrsgirêkan de dest pê dike.

Li Kurdistanê, peirsgirêk, di sadsale 20an de dest pê dike. Ji ber vê yekê divê ku mirov ji wê sadsalê jî destpêka wê hildê dest û bidest hanîna li ser ziman bike. Di wê sadsalê de çî pêşketin û pêşveçûn bûn, hemû jî, bi hev re li herêmê di afirandin pîrsgirêka kurd de xwedî weyn in. Dem, di destpêka sadsale 20an de, wê êdî bi awayekî nû heyîn û hebûna xwe bide berdewam kirin. Demeka ku hate wê demê bi împaratoriyan hatîya wê bê girtin û wê demeka nû ya bi welatî û netewîyê dest pê bike. Di wê destpêka demê de, wê li her derê cihanê wê despêkaka şoraşî bi vê yekê wê destpê bike. Li ber rêveberîyên împaratorî, wê xalk serî hildin û wê bigihîna serxwebûn û azadîya xwe. Ev yek, wê bê xoslet û teybetmendîyê demekê. Deme nû ya ku bi vê yekê û awayê tê, wê bi xwe re nîrx û baheyê xwe yê demî yê nîrxî jî, ji nû ve bi awa bike. Azadî û serxwebûn, weke du gotinên wê ew wan nîrxan bînin ser ziman bin. Bi wê yekê re, pêşketina mirov ya bîaqil û pêşketina zanist û rewşenbîrîyê, wê bibe. Ev pêşketin û awayê wan, û pêşketin û têgihîstina ku bi wan re dihê holê. Wê demê ji nû ve ji temen ve bidest afirandin bike. Awayê pergalê yê demokrasiyê, wê di wê demê de êdî hin bi hin derkeve pêş û wê bê awayê rêveberîya şarristanîya sadsale 20 an. Lê wê bi wê re, pîrsgirêk û pevçûn jî wê biqawimin. Di wê demê de cihekî cihanê yê ku şer û pevçûn têde nîn a mirov nabîne.

Xoslet û teybetmendîya wan şer û pevçûna ji du alîyan ve tê li berçav. Aliyê pêşî, ku yê bi xalkan re ya û ku xalk ji bo azadî û serbixwebûna xwe êdî tîdikoşin a. Aliyê din yê wê jî, bi şer û pevçûnên pergalî yê serdestîyê re ya. Ev herdu, awayên şer û pevçûnan wê di nav hev de di wê demê de bibin. Wê xoslet û teybetmendîyê demê bi afirînê. Di qada

pêşî de xalk, deme ku ji bo azadîya xwe tekoşîne didin ku digihîna azadîya xwe, êdî pergalîya xwe ava dikin. Lê ew awayê pergalê wê çî bê û çawa bê, wê êdî ew jî ji aliyekî ve bi gelemperî li cihanê bê mijara şer û pevçûnan. Ew şer û pevçûnên vî aliyê dawiyê, wê hîç ne sekin in berdewam bikin. Xalkê ku guhişt azadî û serbixwebûna xwe jî, wê piştî wê gihîstina serbixwebûna xwe re, wê di nav xwe de êdî ji nû ve bikeve şer û pevçûnaka din ya din de. Ew jî, şer û pevçûna awayê pergalê ya. Şer û pevçûna komên civakê yê berjewendîya wan a. Bi vê yekê re, wê dem, êdî bi wê re ku bi xalkê re jî, ku ji şerekî xilas bû wê êdî bidest şerê dî yê ku li pêşîya wê bû bikira. Bi vê yekê re, wê dem êdî

bûna demeka şer. Sadsale 20an, wê bi vê yekê re, ji bilî şer û pevçûnên herêm û netewan yê ji bo azadî û serbixwebûna xwe, wê du şerên cihanî jî bike. Şerê cihanê yê pêşî(1914), wê hema di destpêka sadsalê de bê. Yê dî(1943) wê di nivê sadsalê de bê. Ev şer û pevçûn, wê rojhilat jî bi bandûr bikin. Rojhilat, hate wê demê wê bi gelek pîrsgirêkên pêşketinê yê ku bi nêzîkatîya rêveberîyan re xwe didina berdewam kirin wê bijî. Piştî ku dem tê wê demê, wê rojhilat, êdî bê qadak ji wan qadên ku ew şer têde dibin a.

Rojhilat, wê bi Dewlete Osmanîyan re were wê demê. Dewlete Osmanîyan, weke şûbabaka li pêşîya pêşketina herêmê ya. Tenê, di nêzîkatîyaka serdestîyê de israr dike. Ji pêşketina herêmê re ti perspektîf û planên wê nîn in. Bi wê re, xalkên herêmê yê ku xwedîyê plan û projana ji bo pêşketinê xwe jî, ew li pêşîya wan astang a. Bi vê yekê re, rewşaka herêmê ya bi wê re afirîya. Lê di wê demê de herêm jî, ji gelek aliyên wê ve tekoşînen serbixwebûnê bûna. Li gelek herêmên araban ji xwe êdî ew tîkçûya. Herêma persan, ne di bin serwerîya wê de ya. Lê Kurdistan, di bin destê wê de ya. Lê ew jî, êdî wê bindestbûnê naxwezê. Lê Başûr û başûrrojawayê kurdistanê jî, ji bindestê wê derketina. Piştî şerê cihanê yê yekemin, hêzên Îngiliz, wê werina wir û li wir bicih bibin. Piştî şerê cihanê yê yekemin, wê giranîya wan ya metingerîyê wê bê hîskirin. Ji ber vê yekê, êdî wê rapêrînên geê kurd yê weke yê Şêx Mahmudê Berzencî wê bibin. Lê wê ne dighîna serketina xwe. Li başûrrojawayê kurdistanê jî, ku hate ku digihîje herêma Şamê û hwd, serdestî û metîngerîya Firansîyan heya. Ew jî, ji deme Napolîyon ve hin seferna wan yê li rojhilat hene. Hêzên Firansîzî û yê

Îngilizî, çend ku di herêmên cuda jî bin, lê disa bi hev re di ahangekê de na û tîkiliyan wan bi hev re meşîne jî heya. Herdu, li pey serwerîya xwe na. Bi wê re jî, herêmên niftê yê ku hatina kifşkirin jî, hene. Kerkuk, li başûrê kurdistanê, hê di deme Îngilizan de hatîya kifşkirin ku tîde nift heya. Ji ber vê yekê, ew li wir dihizirin. Firansîzî, weke wan bi baxt nabin. Li başûrrojawayê kurdistanê û herêmên din yê di bin dest wan de na, tenê bi wan re bi ramyarîya rêzanî re û bi hinek dewlemendîyên li berçav ku dest dînin li ser re bi sînor dimînin.

Piştî şerê cihanê yê yekemin, hêzên ku di wê demê re dikevina şer de bi hev re, aliyê ku tîk diçin yê weke Osmanîyan, wê bidina qadên bidestxistinê. Tîkiliya Almanan ya bi osmanîyan re ku ew(osmanî) bawer dikin ku hevalbendê hevdu na, bi rênîşanên Almanan re hê zûtir tîk diçê. Almanya, di wê demê de çend ku weke ku li aliyê ku wînda dike cih digirê jî bê, weke yeke bi serketî wê piştî bidest pêşketina xwe bikeve. Lê rojhilat, wê di wê demê de bê qada îşkalkirinê re. Herêmên nîvgiraba araba û yê anatolîya, wê bina qadên şer. Piştî şerê cihanê yê yekemin re, her hêz cihê ku ketiyê de weke qada xwe dibîne û li wir dike ku serwerî û serdestîya xwe di demê de bide afirandin û berdewam kirin. Îngiliz jî, û firansîz jî, bi vê yekê li herêma rojhilat wê derkevina pêş. Ev serwerî û serdestîyên ku diafirin, tenê yê bidestxistina talanê na. Ji wê pêde, ne tiştêkî dî na. Rojhilat, wê piştî şerê cihanê yê yekemin re, wê bê qada şer ji du alîyan ve. Aliyê pêşî, aliyê ku xalkên herêmê serbixwebûna xwe dixwezîn û ji bo wê ketina şer û pevçûnan de ya. Aliyê din jî, yê hêzên serdest ku bi metingerî hatina herêmê û dixwezîna ku li herêmê bicih bibin û bigihîna serdestîyaka metingerî. Piştî şerê cihanê re herêm dikeve rewşaka nû de. Lê Firansîz jî û Îngiliz jî, êdî fahm dikin ku wê nikaribin ku bi serdestîya leşkerî ku li herêmê xwe bigirin.

Bi vê yekê re, êdî li rê û çareyên din lêgerîna wan dibê. Piştî bi demê re, weke hêzên ku piştîgirîyê didina serbixwebûna hêzên herêmê êdî derdikevîna holê. Her herêmên ku ku hene, wê ji navenda Îngiliztanê ji Londonê û ji navenda Firansa jî Parsê û hwd, wê mirovên ku weke "mîsyonar" wê werina herêmê û bikevîna awayekî ku piştîgirîyê didina rêveberîyên xalkê ku biafirin. Lê kîjan rêveberî jî aliyê kîjan navendê ve hate avakirin, wê ji aliyekî ve weke ku destekî wan yê li herêmê jî bê. Bi vê yekê re, hewldanaka rêveberîyên ku bi xwe girêdayî biafirînê didina nîşandin. Bi vê yekê re, êdî weke ku awayekî dî yê hewldana bidest xistinê dihê holê. Ev hewldan, wê li gelek cihan bigihîje armaca xwe jî. Xalkên herêmê, deme ku ji bo serbixwebûnê tîdikoşin û digihîna serbixwebûna xwe piştî rêveberîya ku tê ser kar, wê weke rêveberîyaka metingerî ya ji wan ya li ser serê wan bê. Awayê metingerîyê û metoda wê, li herêmê bi vê awayê û metodê re diguhare.

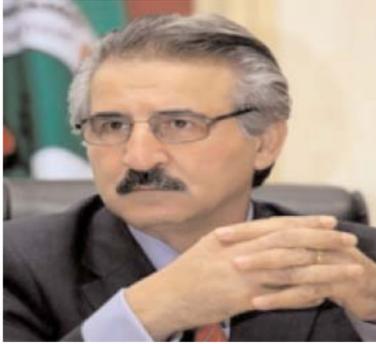
Piştî şerê cihanê, bi vê yekê re wê rêveberîyên herêmê biafirin. Herêm, di dîtin û dîmen de weke ku gihîje rêveberîyên xwe. Lê ew rêveberî, wê rêveberîyên sehêtkirina xalkên herêmê bin di hin çerçovayan de.

(dûmahî hejmar 218)

rojvakurdistan.com

Мулла Бахтияр выступает за освобождение Оджалана

Мулла Бахтияр, член политбюро Патриотического союза Курдистана и глава управделами политбюро ПСК, принял участие в Национальном конгрессе Курдистана, который состоялся вчера в Брюсселе. Мулла Бахтияр в своей речи заявил, что единство курдов является самым важным и приоритетным чем что-либо иное. Он добавил, что курдам необходимо иметь единую национальную стратегию. Мулла Бахтияр также сказал, что сейчас для всех курдов наступил решающий момент истины и попросил всех курдов объединиться. В

Национальный конгресс Курдистана начался в Брюсселе

своем заявлении он выступил за освобождение Абдуллы Оджалана. Сказав, что Оджалан провел 14 лет в тюрьме и пришло время его освободить.

25 мая 2013. Большое количество курдских политических партий, политиков и гостей приняли участие в этой конференции. Делегацию Патриотического союза Курдистана возглавил Мулла Бахтияр. Он выступил с речью от имени партии ПСК. Конференция будет охватывать такие вопросы как права женщин и будущие стратегии для курдского народа. Конференция продлится два дня. Это знаменательное событие, учитывая то, что Брюссель является главным политическим центром мира.

ПСКмедиа

Курдистан объявляет о планах строительства второго нефтепровода в Турцию

Иракский Курдистан намерен построить второй трубопровод для экспорта нефти в Турцию после заключения соглашения Анкары с американским нефтяным гигантом "ExxonMobil" о совместной разведке нефти в автономном регионе.

Али Бало, советник министерства природных ресурсов в Региональном правительстве Курдистана (КРГ), заявил, что трубопровод будет

он. "Сам Эрдоган принял политику сотрудничества с Курдистаном в экспорте нефти через свою страну".

Объявления о проведении второго трубопровода, и о начале работы "ExxonMobil" с Турцией по разведке нефти в Курдистане, являются неудачей для Багдада.

Шиитское центральное правительство давно утверждает, что все нефтяные сделки в автономном анклав

Белый дом, Турция и "ExxonMobil" подписали соглашение, позволяющее американской нефтяной компании получить долю в нефтяных сделках", пояснил Бало.

"ExxonMobil" подписал первые нефтяные сделки с КРГ в ноябре 2012 года, что подвигло другие крупные концерны, такие как "Chevron" и "Газпром" последовать его примеру.

Бало заявил, что Турция не получила скидку в сделке с КРГ. "Турция должна платить ту же цену, что и другие страны-реципиенты. Но эта сделка все же выгодна ей, так как Курдистан является близким источником энергии для страны", добавил он.

Нефтяные запасы Курдистана оцениваются примерно в 45 млрд баррелей, но, согласно ожиданиям Бало, эта цифра вырастет до 70 миллиардов баррелей. Более 50 нефтяных компаний подписали нефтяные соглашения с Курдистаном.

Бало выразил сомнение, что Эрбиль и Багдад решат их энергетический спор в ближайшее время.

"Соглашение по вопросам, в том числе нефтяным, между Багдадом и Эрбилем было подписано в прошлом месяце. Вскоре после этого Багдад заявил, что подписанный документ не был соглашением, а только решением о создании комитета для решения вопросов", сказал Бало.

Он также заявил, что если Багдад продолжит игнорировать решение вопросов, у КРГ не останется иного выбора, кроме как продолжить экспортировать нефть без получения согласия Багдада.

Бало сказал, что Багдад не в состоянии соблюдать соглашения о предоставлении топлива Курдистану, федеральное правительство не дает даже половины от необходимых семи миллионов литров топлива в сутки.

НПЗ Курдистана в настоящее время производят только 1,3 млн. литров бензина в день, но, как ожидается, этот показатель возрастет до четырех миллионов литров в день в ближайшее время.

Президент Барзани принял посла Бразилии в Ираке

21 мая в офисе в Салахаддине президент Курдиста-

связей.

Поприветствовав посла

на Масуд Барзани встретился с послом Бразилии в Ираке г-ном Анваром Нахасем.

Посол сказал, что он находится с визитом в Курдистане по поручению министра иностранных дел и президента своей страны, чтобы встретиться с президентом Барзани и выразить желание своей страны установить тесные связи с Курдистаном. Он добавил, что его правительство намерено модернизировать свое присутствие в Эрбиле в виде открытия полноценного консульства в ближайшем будущем в целях содействия более тесных

Бразилии, президент Барзани похвалил решение его правительства создать консульство в Эрбиле, и описал это как важный шаг к развитию прочных связей между двумя сторонами. Президент и посол также обсудили политическую ситуацию в Ираке и отношения между Эрбилем и Багдадом. Посол Нахас оценил роль президента Барзани в политическом процессе Ирака, в развитии тесных связей с Турцией, и в мирном процессе, начатом в настоящее время между Турцией и "Рабочей партией Курдистана".

Представитель КРГ в Испании посетил Португалию

Представитель Регионального правительства Курдистана (КРГ) в Испании, г-н Дабан Шадала, совершил свой первый визит в Португалию, где провел встречи с официальными лицами и представителями частного сектора страны. Целью визита была встреча с чиновниками португальского правительства и бизнесменами, что бы определить интересы для будущего сотрудничества в области образования, культуры, политики и бизнеса.

Г-н Шадала встретился с руководителем аппарата Государственного секретаря по высшему образованию, Жоао Атанасио для обсуждения образовательных проектов, текущего состояния системы образования в Курдистане, и потенциальных областей сотрудничества с Португалией. Он также встретился с заместителем государственного секретаря по вопросам культуры, г-жой Терезой Альбукерке, для обсуждения возможностей культурного обмена между Португалией и Курдистаном, через возможные обмены фольклорными коллективами и организации художественных выставок. На политическом фронте г-н Шадала встретился с высокопоставленными чиновниками из министерства иностранных дел Португалии. Стороны обсудили текущую политическую и экономическую ситуа-

цию в регионе Курдистан и Португалии. Г-н Жозеф Сесарио, государственный секретарь по вопросам Португальского Сообщества в МИДе Португалии заявил в ходе встречи: "Я посетил

Эрбиль в 1989 году и с удовольствием поеду в Эрбиль снова... Мы очень заинтересованы в Курдистане и готовы выстраивать связи на парламентском уровне между Португалией и Курдистаном". Г-н Шадала также провел встречи с официальными лицами финансового и банковского секторов. Комментируя визит, г-н Шадала сказал: "Этот визит был очень положительным, и я думаю, что есть много возможностей для обеих сторон, чтобы работать вместе в продвижении двусторонних отношений. Я считаю, что было важным встретиться с португальскими чиновниками, и мы надеемся на продолжение этого вновь созданного диалога между КРГ и Португалией."

Kurdistan.Ru

ежедневно экспортировать 500 000 баррелей тяжелой нефти с месторождений в районах Акра, Шейхан и Бардараш.

Советник сказал, что нефтепровод станет дополнением к другому нефтепроводу в Турцию с суточной мощностью 400 000 баррелей, который практически завершен. "Этот проект планируется завершить в ближайшее время. Он имеет протяженность около 20 км", цитирует Бало газета "Rudaw".

Прорыв, объявленный Бало, последовал после визита в США премьер-министра Турции Реджепа Тайипа Эрдогана, и его заявления о совместной деятельности с "ExxonMobil" в Курдистане.

"Заявление Эрдогана не было неожиданностью, так как Турция работает над этим вопросом в течение последних двух лет", сказал Бало в интервью "Rudaw".

"Турция имеет амбиции стать одной из экономических супер-держав мира, и эти амбиции требуют большого количества энергии", добавил

должны проходить через Багдад, и что любые прямые договоры с КРГ являются незаконными. Но КРГ настаивает, что Конституция предусматривает независимый экспорт нефти, и обвиняет Багдад в неуплате эксплуатационных расходов нефтяных компаний, работающих в регионе.

До сих пор Вашингтон склонялся к аргументам Багдада, препятствуя КРГ в прямых нефтяных сделках на основании того, что большая экономическая независимость курдов будет способствовать развалу Ирака и провозглашению независимого курдского государства.

"Четыре месяца назад делегация турецкого правительства отправилась в Вашингтон, чтобы убедить чиновников Белого дома поддержать экспорт нефти КРГ через Турцию", сказал Бало. "ExxonMobil" является гигантской американской нефтяной компанией, которая создает экономические выгоды для США. Именно поэтому, после визита турецкой делегации в

Президент Барзани принял спикера иракского парламента и его делегацию

22 мая президент Курдистана Масуд Барзани принял спикера иракского парламента Усаму аль-Нуджаифи и сопровождающую его делегацию.

На встрече присутствовали члены Политбюро "Демократической партии Курдистана" (ДПК) и "Патриотического союза Курдистана" (ПСК). Речь шла о политическом кризисе в Ираке и ухудшении без-

опасности. Президент Барзани приветствовал делегацию и объявил, что

недовольство углублением кризиса есть то, о чем он предупреждал в прошлом году.

Г-н Барзани назвал кризис нестабильной ситуацией, вызванной несоблюдением и неисполнением Конституции и попранием основ партнерства.

Кишанак присоединится к делегации BDP в Имрале

Сопредседатель курдской Партии мира и демократии (BDP) Гюльтан

Кишанак, как ожидается, присоединится к шестой делегации BDP на остров Имрала, где находится лидер Рабочей партии Курдистана Абдулла Оджалан.

Сопредседатель BDP Селахаттин Демирташ заявил сегодня, что они обратились в Министерство юстиции для получения разрешения на их следующий визит, который является частью продол-

жающегося процесса мирного урегулирования между правительством Турции и РПК.

Турецкие информационные агентства сообщили в субботу, что Гюльтан Кишанак присоединится к членам делегации, среди которых находятся Селахаттин Демирташ, Первин Булдан, Сирри Сурейя Ондер и другие депутаты BDP, которые, как ожидается, посетят остров Имрала на следующей неделе.

Делегация BDP совершила свой последний визит на остров 14 апреля. В свой шестой визит, члены делегации, как ожидается, обсудят с Абдуллой Оджалана вывод партизан РПК из Турции, который начался 8 мая. **ПСКмедиа**

BDP требует новой Конституции

Партия мира и демократии (BDP) призвала к принятию совершенно новой Конституции 25 мая, учитывая интересы всех национальностей и вероисповеданий в Турции. Это произошло во время специального мероприятия, организованного в Анкаре при поддержке интеллектуальной элиты, в том числе лауреата Нобелевской премии Орхан Памука.

"Потребность в новой Конституции является теперь потребностью общества, удовлетворение которой нельзя откладывать на потом либо забыть вовсе. Это должно быть

сделано сейчас, но при соблюдении защиты сво-

бод и прав всех и каждого, а также плюрализма", - выступила с заявлением член партии BDP Гюльсан Кишанак.

Кишанак также сказала, что у процесса вывода отрядов Рабочей партии Курдистана из Турции нет обратного пути назад.

Барзани предупреждает

Лидер иракских курдов Масуд Барзани предупредил "Партию Демократического Союза" (PYD), сирийское ответвление "Рабочей партии Курдистана" (РПК), не позиционировать себя в качестве представителя курдского населения Сирии, что, вероятно, усилит напряженность между Региональным правительством Курдистана (КРГ) и PYD, начавшуюся в последние дни. Об этом пишет газета "Today's Zaman".

"Никто не может заявлять о себе как о представителе курдского народа Сирии, прежде чем будет избран таковым. Мы не позволим такие инициативы. Если они [PYD] не поменяют это отношение, мы будем использовать другой метод", говорится в заявлении, размещенном на официальном сайте КРГ.

Барзани собрал PYD и другие сирийские курдские группы в "Курдский национальный совет" (KNC) на конференции в Эрбиле в июле 2012 года. По условиям сделки, которая стала известна как Эрбильское соглашение, PYD и KNC объединились под названием "Сирийского Курдского Верховного Сове-

та". Разногласия между PYD и KNC, однако, остались. Недавнее создание про-барзанистской фракции внутри KNC, как сообщается, ухудшило спор.

Напряженность достигла максимума на прошлой неделе, когда PYD задержала 75 членов сирийской курдской политической партии, которая имеет тесные связи с Барзани. Разъяренный шагом PYD, Барзани призвал военную группу освободить членов партии. Как стало известно во вторник, 75 политиков были освобождены.

"В последние годы ситуация сирийских курдов была более стабильной по сравнению с другими местами, и это результат усилий Барзани", говорится в заявлении КРГ. "В июле прошлого года был создан Сирийский курдский Верховный Совет и это принесло курдам большое счастье и увеличило их моральный дух. С тех пор Барзани сохранял равное расстояние по отношению ко всем сторонам в Сирии. Тем не менее, после Эрбильского соглашения, определенная группа поставила себя в теньную позицию за счет дистанцирования от других пар-

тий. Эта группа, к тому же, не соблюдает Эрбильского соглашения, убивает и похищает людей, следовательно,

но, вредит другим курдским партиям. Мы не позволим этому продолжаться", говорится в заявлении.

PYD отказывается присоединиться к арабской оппозиции против сирийского режима, в то время как партии, входящие в KNC, как сообщается, более благосклонно относятся к оппозиционным группам. Сирийский курдский Верховный Совет не является частью сирийской оппозиционной борьбы за свержение президента Башара аль-Асада.

В интервью, опубликованном на этой неделе, лидер PYD, Салех Муслим заявил, что Европейский Союз является более жизнеспособной моделью

для сирийских курдов, чем автономная область Иракского Курдистана.

"Я могу быть курдом, проживающим в Сирии, а другой, может быть, проживает в

Иране, и мы все вместе находимся в демократической конфедерации на Ближнем Востоке", заявил Муслим в интервью газете "Rudaw" во время недавнего визита в Лондон. "Курды могут быть объединены без изменения границ", сказал он.

Муслим также сказал, что PYD придерживается Эрбильского соглашения, которое он назвал "подарком Барзани".

"Мы не хотели бы разрушить его. Но то, что произошло, не касается соглашения", сказал Муслим. Он добавил, что проблема связана с разногласиями в KNC, который был сформирован в октябре 2011 года при поддержке Барзани.

Эрдоган Обаме: нефтяные контракты Курдистана являются конституционными и правовыми

Как сообщают СМИ, премьер-министр Турции Реджеп Тайип Эрдоган заверил президента США Барака Обаму в ходе их совместного совещания, что нефтяные контракты, заключенные правительством Курдистана с международными нефтяными компаниями, являются конституционными и правовыми.

Министр энергетики Турции, Танер Йылдыз, который сопровождал Эрдогана во время этой встречи и всей поездки,

сообщил, что турецкая делегация обсуждала с

Обамой нефтяные контракты, заключенные Региональным правительством Курдистана (КРГ), подтвердив,

что все контракты являются законными и

конституционными. Йылдыз отметил, что "это сделали 19 стран и 39 нефтяных компаний, работающих в Курди-

стане". Нефтяные контракты, заключенные Эрбилем с международными нефтяными компаниями, являются одним из главных разногласий с Багдадом, что побудило иракское правительство не признавать эти контракты и отказываться оплачивать финансовые взносы этих компаний в течение последнего периода, прежде чем стороны достигли недавнего соглашения, призванного вывести отношения двух сторон из кризиса.

Kurdistan.Ru

Западный Курдистан: 28 боевиков убиты в ходе столкновения с YPG

За последние два дня многие курдские районы в Западном Курдистане стали свидетелями столкновений между YPG и войсками армии, столкновения привели к гибели и ранениям десятков из них.

YPG являются вооруженной оппозиционной группировкой по борьбе против сирийского правительства в Западном Курдистане. Группа была основана партией Курдский демократический Союз и Курдским

Национальным Советом.

Большая часть столкновений между партизанами YPG и боевиками армии

сирийского правительства прошла в районе Африн, что в 63км к северу от Халеб.

В результате чего погибли 28 боевиков. Один партизан YPG был убит в ходе столкновений. Ибрагим Халела, Камишло.

ПСКмедиа

Курды - это суперэтнос

Существует реальность, которую нельзя игнорировать. Курды – это суперэтнос, или суперэтнос, не в смысле его величия, а в смысле его сложной (составной) структуры, которая включает в себя много менее сложных этнических общностей, которые исторически находились, а порой и сейчас находятся в противоречивых или даже конфликтных отношениях друг с другом.

В структуре суперэтноса нет внутренней иерархии, но есть ядро, которое, будучи доминантой, задает основные тенденции развития этого образования. Но судьба более мелких этнических групп не обязательно в том, чтобы слиться с основным ядром: они могут длительное время сосуществовать, могут слиться, а могут на каком-то этапе выделиться в полностью самостоятельные этнические общности, как в России произошло с украин-

цами, образовавшими собственную нацию.

В этом плане нынешний спор в Армении о том, курды или нет езиды? - это не случайное политически мотивированное разногласие, а реальная проблема, которая отражает сложный характер отношений между генетически родственными, но прошедшими непростой исторический путь субэтническими группами. Эта проблема самоидентификации, которая в Армении практически лишена политического содержания из-за малочисленности езидов и носит культурный характер, много более мощно проявляется в Турции, где, наряду с турками и курдами, существует курдская алевитская общность (курды-алавиты), т.е. говорящие на курманджи и на зазаки алавиты, а часть из них сейчас говорит по-турецки, которые сейчас также добиваются, чтобы была признана их собствен-

ная идентичность, не желая себя именовать курдами даже во вторую очередь. Алавитов, говорящих на языке зазаки, называют заза, или курдами-

заза, против последнего варианта они, по крайней мере, часть из них, возражают. Кстати алавиты, которые вынужденно приняли ислам, близки к езидам некоторыми зороастрийскими элементами своего синкретического рели-

гиозного сознания, что мешает их сближению с теми, кто искренне исповедует ислам, а тем более, в его крайних формах. Кому-то эти различия кажутся надуманными, но было бы ошибкой игнориро-

вать эти различия, считая их отражением сиюминутных политических склонностей, результатом чьей-то пропаганды или какой-то неграмотностью. В политике свойственно упрощать ситуацию. Иногда, может сложиться впе-

чатление, что Турция – это только турки, курды и армяне, но реально в этой стране проживает 47 народов. Территория самого Курдистана не многим отличается от территории остального Ближнего Востока, где рядом тысячелетиями живут разные народы, и где исторические испытания по-разному перенесенные потомками одного народа, часто разводятся и делают особыми, самостоятельными народами. Это хорошо понимают в Иракском Курдистане, где этнические и конфессиональные меньшинства получили квоты на участие в парламенте. Курдская проблема, как и проблемы других народов, будут по-разному решаться в различных частях Ближнего Востока. Важно только, чтобы не возникла такая ситуация, когда, обретая независимость, или на первых порах право голоса, тот или иной народ забывал о существовании своих старых соседей, считая их интересы ничего не значащими.

Лидер РYD говорит, что хотел бы встретиться с турецкой разведкой, попить чаю и поговорить о мире

Салих Муслим, лидер "Партии Демократического Союза" (PYD), политического ответвления "Рабочей партии Курдистана" (РПК) в Сирии, заявил, что PYD очень хотелось бы встретиться с Национальной разведывательной организацией Турции (МИТ) в рамках текущего процесса урегулирования с РПК.

В интервью "Tarafs Amberin Zaman" Муслим опроверг утверждения, что он часто бывал в Турции и встречался с МИТ, говоря: "Если бы только эти претензии были верны. Мы бы очень хотели встретиться с МИТ, сидя в Анкаре, попить чайку и поговорить о мире. Мы могли бы потратить много времени на обсуждения. Я надеюсь, что это произойдет в будущем, но пока этого не было".

Муслим также сообщил, что он никогда не встречался с турецкими официальными лицами в

Европе или в Эрбиле, даже после запуска процесса урегулирования

с РПК, который направлен на решение давней курдской проблемы в Турции.

Он заявил, что после запуска процесса урегулирования Турция перестала использовать только язык угроз против PYD.

"Турция искренна в процессе урегулирования. Правительственный дискурс был последовательным с начала процесса. В то время как партизаны уходили, турецкие вооруженные силы

предприняли некоторые действия, и позиция некоторых солдат в регионе изменилась. Освобождения подозреваемых по делу КСК ["Союза Сообществ Курдистана"] продолжаются. Турция признала этническую идентичность курдов. Обстоятельства Ближнего Востока сделали это обязательным", сказал он.

Что касается утверждений о переходе партизан РПК из Турции в ряды "Комитета народной защиты" (YPG), военной ветви PYD, он сказал: "Нет никакой связи между процессом урегулирования в Турции и PYD. Сообщения о переходе партизан РПК на Запад [Сирии] являются ложью. Ни один человек не пришел туда из Турции или из другого места. ... Члены РПК будут располагаться в заданных местах на севере [Ирака], таких как Западный Кандиль".

Вице-президент США Джо Байден провел телефонный разговор с президентом Курдистана Барзани

Вечером 23 мая переживает Ирак. Сто-2013 года вице-президенты подчеркнули необходимость разви-

провел телефонный разговор с президентом Курдистана Масудом Барзани. В ходе беседы они обменялись мнениями по политическому кризису, который

тия отношений между Курдистаном и США. Байден также выразил глубокие соболезнования в связи со смертью сестры президента Барзани.

Группа активистов в Курдистане собрала 60000 подписей под обращением за освобождение заключенного лидера "Рабочей партии Курдистана" (РПК) Абдуллы Оджалана. Эти подписи - первый шаг к пяти миллионам

Международная кампания "Свободу Оджалану" планирует собрать 5 млн. подписей

Курдистана Нечирвана Барзани вместе с девятью десятка-

Кава Надир Кадир, глава кампании в Курдистане. "Каждый день мы собираем не менее 10 тысяч подписей", рассказывает он в интервью "Rudaw". По его мнению, в Курдистане удастся собрать не менее одного миллиона подписей. Кампания проходит также в курдских районах Сирии, Турции и в некоторых европейских странах. Она должна завершиться 15 августа, к дате начала курдского восстания в Турции, объявленного РПК в 1984 году.

Оджалан, основатель РПК, был пожизненно заключен в тюрьму на турецком острове Имрالي после его захвата в

1999 году агентами турецких спецслужб. Количество курдских и международных голосов в поддержку его освобождения или помещения под домашний арест выросло с недавним объявлением прекращения огня со стороны РПК. РПК начала поэтапный вывод примерно 2000 своих боевиков из Турции в горы Кандиль Иракского Курдистана, следуя плану Оджалана по прекращению конфликта, в котором погибли около 40 000 человек. Оджалан заявил своим сторонникам 21 марта этого года, на курдский Новый Год, что борьба должна перейти на политическую

арену.

19-летняя Шаназ Ахмед подписала петицию, потому что считает, что освобождение Оджалана улучшит жизнь около 12 миллионов курдов Турции. "Я думаю, что важно принять участие в этой кампании, потому что, если Оджалан освободится, ситуация в Турецком Курдистане значительно улучшится", говорит она. Десять лет назад курдское меньшинство Турции не могло даже говорить или публиковаться на своем родном языке. Международная организация "Human Rights Watch" сообщает, что среди курдов Турции "сотни людей все еще находятся под стражей до суда, а тысячи находятся под судом по обвинению в терроризме после волны арестов чиновников и активистов". **Kurdistan.Ru**

имен под международной петицией, которые планируют собрать к середине августа.

Имя премьер-министра

ми имен депутатов и политических лидеров региона стало одним из самых известных имен в списке, говорит

ДИПЛОМАТ

№ 18 (217) 27 Май-2 Июнь 2013 ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Президент Барзани выразил свою поддержку комиссии по целостности

На встрече с ново-

назначенным главой

работе этой организа-

ции. Комиссия по це-

ности Курдистана, президент Масуд Барзани выразил свою полную поддержку

является независи-

мым органом, которо-

дование случаев кор- рупции на всех уровнях Регионального Правительства Курдистана. Г-н Ахмед Анвар, глава комиссии, сказал, что он понимает всю силу ответственности своей организации и нуждается в поддержке и сотрудничестве всех сторон. Президент Барзани выразил г-ну Анвару свою поддержку, и пообещал полное сотрудничество со стороны всех государственных учреждениях КРГ, добавив, что никто не должен вмешиваться в работу комиссии. Он также сказал, что будет призывать парламент двигаться вперед в плане создания Комиссии ревизоров.

Барзани и аль-Хайдари обсудили последние события в Ираке

Президент Регионального Курдистана Масуд Барзани при-

нял вчера важного политического и религиозного деятеля

Мухаммеда аль-Хайдари, а также сопровождающую его делегацию в Салахаддин.

тических сил Ирака.

Совет лидеров ПСК призывает к нормализации отношений с Горран

Заседание Совета лидеров Патриотического союза Курдистана состоялось вчера под руководством первого заместителя генерального секретаря ПСК Косрата Расула Али на штаб-квартире бюро в Эрбиле. На совещании был сделан окончательный отчет, включающий важные и актуальные вопросы.

В ходе встречи, руководство Совета подчеркнуло важность Конституции для политической системы региона.

Участники встречи также призвали к изменению проекта

Конституции. Член политбюро ПСК

Аднан Муфти сказал, что на встрече обсудили вопрос об отношениях с оппозиционными партиями с точки зрения национальных интересов и подчеркнул необходимость нормализации отношений с движением Горран.

Он добавил, что на встрече призвали быть более открытыми к другим политическим и оппозиционным партиям для того, чтобы положить конец политическим спорам в Курдистане.

ПСКмедиа

ПОСЛЕДНЯЯ страница

Нечирван Барзани: Багдад не дал нам никаких гарантий реализации семи пунктов

Глава Регионального правительства Курдистана (КРГ), Нечирван Барзани, подтвердил, что иракское правительство не предоставило курдской делегации на переговорах в Багдаде каких-либо гарантий реализации пунктов, согласованных между двумя сторонами.

"Когда наша делегация посетила Багдад, она была нацелена на развитие дорожной карты для возобновления диалога с ними (правительством Ирака) после долгого перерыва", заявил Барзани в интервью "Голосу Америки".

"Мы подписали с г-ном Нури аль-Малики соглашение из семи пунктов, которое включало начало (диалога), и являлось дорожной картой", сказал Барзани, добавив, что "правительство региона делает свое дело, и наша цель заключается в достижении результата".

Барзани подчеркнул, что, пренебрегая договоренностями, "Ирак не станет свидетелем стабильности даже в будущем, а мы не будем в состоянии обеспечить свою безопасность".

Глава КРГ, Нечирван Барзани, недавно возглавил курдскую делегацию на переговорах в Багдаде и встретился с высокопоставленными чиновниками и политиками во главе с премьер-министром Нури аль-Малики. Две стороны достигли двустороннего соглашения между КРГ и федеральным правительством, которое включало семь пунктов, исполнение которых позволит проложить дальнейший диалог на различных уровнях.

Шведский парламент проведет семинар о геноциде курдов

Парламент Королевства Швеции проведет семинар в следующую среду о геноциде курдов, операции Анфаль и хими-

ческой атаке Халабджа, проведенной бывшим режимом БААС. В то же время, курдские и шведские организации соберут подписи для передачи Швецией файла об операции Анфаль и химической атаке в Халабджа в Организацию Объединенных Наций. Многие политические деятели Королевства Швеции примут участие в семинаре, который будет проводиться при участии глав двух политических партий и четырех должностных лиц из внешнеполитического ведомства Королевства Швеции. Член шведского парламента от левой партии Амина Кака Бава в ходе семинара обратится с просьбой об оказании содействия и поддержки, и обсуждения требований курдских и шведских организаций.

ПСКмедиа

TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:

TAHİR SÜLEYMAN

İMTİYAZ Ü SERNIVİSAR:

TAHİR SİLƏMAN

УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

TAXIR SULEYMAN

Tel: +994 50 352-33-18

Azərbaycan şöbəsinin redaktoru:

Ramiz Cəbraylov

Xüsusi müxbir:

Sakit ÇIRAQLI

Региональный корреспондент:

Усуб ТЕЙФУР

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın

mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

www.diplomata-kurdi.com

Ünvan: Bakı şəhəri 40, küçə

S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17

Navnısan: Bakı 40, soyaq

S.Mehmandarov xani 25, mal-17

Адрес: Баку 40, улица С.Мехмандаров

дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar mərkəzində uyğun sahifələnilib və "Bəxtiyar-4" mətbəəsində çap olunmuşdur.

e-mail: hewler@mail.ru

Şəhadətnamə: NƏŞ 005004966

BUSB-un Sabunçu rayon filialı

VÖEN 1800061582

H/h 438010000

Sifariş: 1500